

Nota

Verslag van resultaten

Landschappelijk bodemonderzoek en proefsleuvenonderzoek

Geraardsbergen – Schillebeekstraat (prov. Oost-Vlaanderen)

Auteurs: Corneel DENEEF, Sophie SHAW,
Jonas BOULANGIER

Projectcode: 2026C152 en 2026E244

Erkend archeoloog	Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
Redactie:	Siel Leemans
Locatiegegevens	Geraardsbergen – Schillebeekstraat
Kadastergegevens	Geraardsbergen, afdeling 1, sectie B, perceel 184Z0
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied	116111.9319399940577568,161505.2506902421591803: 116185.4346273156115785,161578.5876391339988913
Landschappelijk bodemonderzoek	2026C152
Landschappelijk bodemonderzoek, datum	01/07/2026
Proefsleuvenonderzoek	2026E244
Proefsleuvenonderzoek, datum	27/08/2026
Relevante termen thesauri	Landelijk onderzoek, Geraardsbergen, bodemonderzoek, vooronderzoek, bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, proefsleuvenonderzoek
Alle betrokken actoren:	Kylian Verhaevert (Veldwerkleider, erkend archeoloog), Corneel Deneef (archeoloog), Sophie Shaw (archeoloog), Jonas Boulangier (archeoloog), Siel Leemans (projectleider).
Contact:	archeologie@monument.be ; T: +32 51 31 60 80

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	5
1.1. INLEIDING	5
1.2. BESTAANDE TOESTAND	7
1.3. GEPLANDE WERKEN	11
2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2026D136)	18
2.1. ASSESSMENT ONDERZOCHE GEBIED	18
2.1.1. Landschappelijke ligging	18
2.1.2. Historische situering	18
2.1.3. Archeologisch kader	18
3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM – LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (2026C152)	19
3.1. WERKWIJZE EN STRATEGIE	19
3.1.1. Motivering onderzoeksstrategie	19
3.1.2. Methodologie	20
3.1.3. Inbreng specialisten	20
3.1.4. Organisatie van het landschappelijk bodemonderzoek	20
3.2. BODEMKUNDIGE OBSERVATIES TIJDENS HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK 20	
3.2.1. Boring B1	22
3.2.2. Boring B2	23
3.2.3. Boring B3	24
3.2.4. Boring B4	25
3.3. INTERPRETATIE VAN DE BOORGEGEVENS	26
3.3.1. Bodemopbouw	26
3.3.2. Bewaringstoestand en kwaliteit van het bodemarchief	28
3.4. CARTOGRAFISCHE VERGELIJKING MET DE BOORGEGEVENS EN INTERPRETATIE	30
3.4.1. Landschappelijke situering	30
3.4.2. Bodemkundige situering	31
3.4.3. Geologische situering	32
3.5. CONCLUSIE EN AFWEGING VERDER VOORONDERZOEK	35
3.6. BEANTWOORDING VAN DE ONDERZOEKVRAGEN	37
4. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM – PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026E244)	39
4.1. WERKWIJZE EN STRATEGIE	39
4.1.1. Onderzoekstechnieken	39
4.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie	41
4.1.3. Gebruikt materiaal	42
4.1.4. Inbreng specialisten	43
4.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek	43

4.2.	ARCHEOLOGISCHE OBSERVATIES TIJDENS HET PROEFSLEUVENONDERZOEK.....	44
4.2.1.	<i>Stratigrafie</i>	44
4.2.2.	<i>Sporen en structuren</i>	48
4.2.3.	<i>Vondsten</i>	53
4.2.4.	<i>Stalen</i>	53
4.2.5.	<i>Conservatie</i>	53
4.2.6.	<i>Interpretatie proefsleuvenonderzoek</i>	53
4.3.	BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN.....	54
5.	ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	55
5.1.	ALGEMEEN INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED	55
5.2.	CONFRONTATIE OBSERVATIES MET HET BUREAUONDERZOEK	55
5.3.	AFWEGING VERDER ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK.....	56
6.	SAMENVATTING	57
7.	BIBLIOGRAFIE	58
7.1.	LITERATUUR	58
7.2.	INTERNETBRONNEN	58
8.	BIJLAGEN	59

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Inleiding

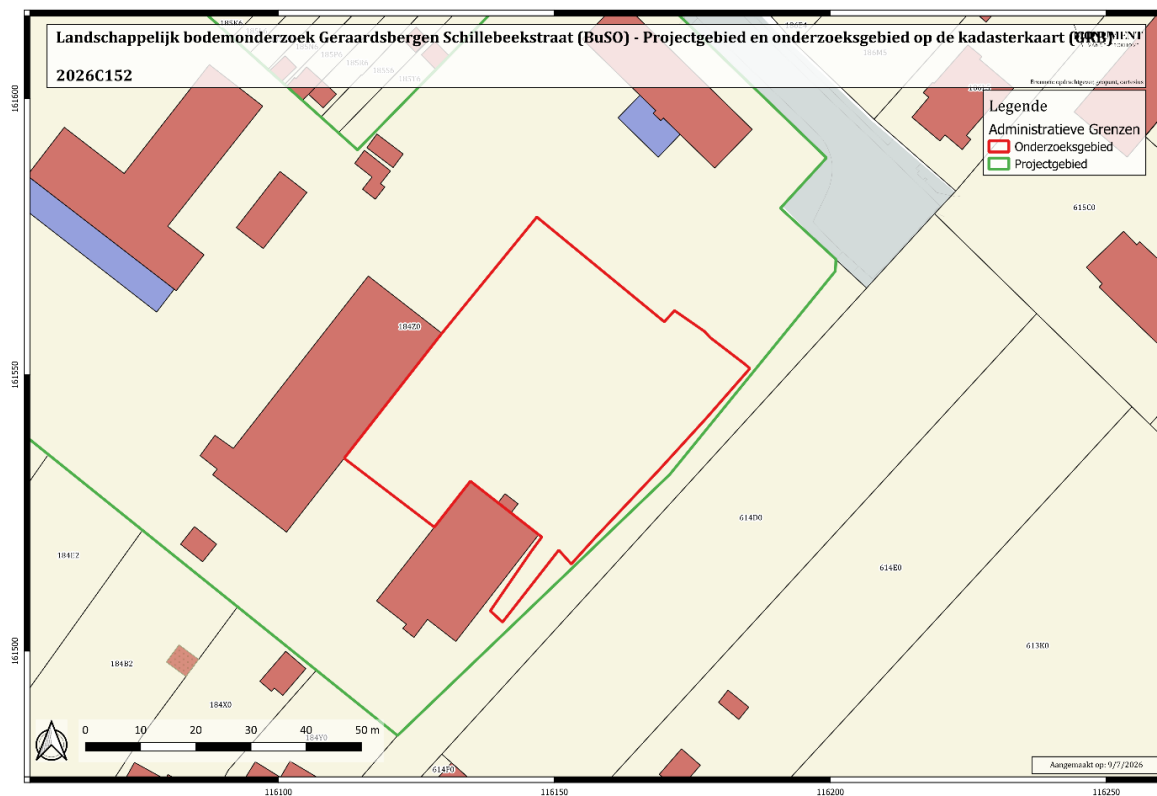
Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te Geraardsbergen Schillebeekstraat (Figuur 1 en Figuur 2), waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Deze archeologienota werd in 2026 door Monument Vandekerckhove nv (2026D136, ID36702)¹ opgemaakt.

Tijdens dit bureauonderzoek werd het onderzoeksgebied geografisch, geologisch, historisch en archeologisch gesitueerd aan de hand van reeds bestaande bronnen. Al deze elementen samen zorgen ervoor dat een archeologische waarde van het projectgebied niet uitgesloten kan worden en dat een archeologisch onderzoek kan leiden tot kennisvermeerdering van het menselijk gebruik van het terrein en de omgeving in het verleden op basis van het aanwezige bodemarchief. Om het archeologisch potentieel en eventuele bodemverstoring in te schatten wordt voorgesteld om een verder vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem uit te voeren. Dit verder onderzoek vond in eerste instantie plaats in de vorm van een landschappelijk booronderzoek op 1 juli 2026. Op 27 augustus 2026 vond een proefsleuvenonderzoek plaats. Deze nota is het verslag van dit archeologische onderzoek.

¹ Bartholomieux et al. 2026.; <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/36702>.

Figuur 1: Projectgebied en onderzoeksgebied op luchtfoto (bron: geopunt.be).

Figuur 2: Projectgebied en onderzoeksgebied op het GRB (bron: geopunt.be).

1.2. Bestaande toestand

Het projectgebied heeft een oppervlakte van 16.660,5 m², waarvan reeds 2.259 m² bebouwd is met vijf schoolgebouwen (Figuur 4 t.e.m. Figuur 8). Ca. 4.932 m² van het terrein is verhard met betontegels en asfalt (speelplaatsen, paden, parkings en toegangswegen). Ca. 9.469,5 m² is onverhard en in gebruik als groenzone met gras en enkele bomen.

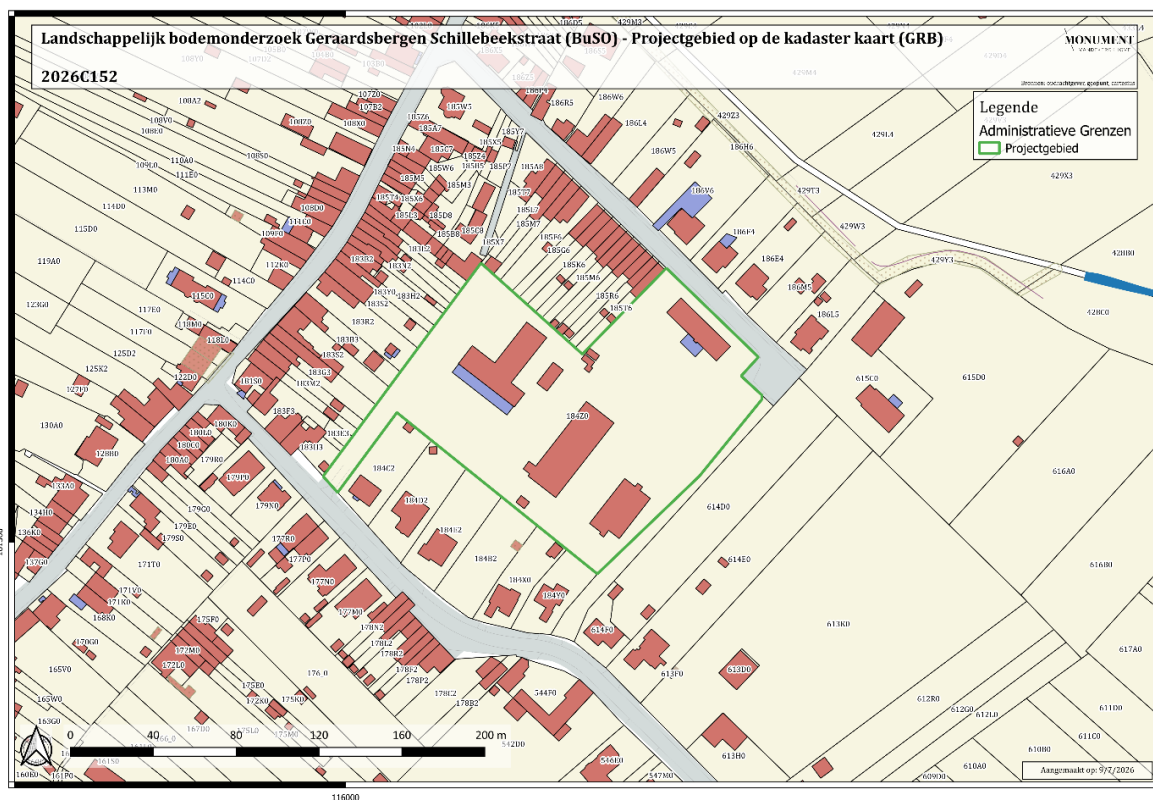
De site bevindt zich in de rand van de stad Geraardsbergen, middenin randstedelijk gebied, omsloten door achtertuinen van rijwoningen in het noorden en noordwesten en vrijstaande woningen in het zuidwesten. In het zuidoosten grenst het domein aan agrarisch gebied.

Op de site bevinden zich momenteel reeds twee scholen die in paviljoengebouwen en containerklassen gehuisvest zijn:

- Centraal op de site: GO! Basisschool voor buitengewoon onderwijs - De Drempel (type 9 en basisaanbod) – Gebouwen G01/ G03/ G04/G05 en tuinhuis G06
- Aan de zijde Baljuwstraat: Wijkschool GO! Basisschool Centrum Geraardsbergen, vestigingsplaats Pieterneel (regulier onderwijs kleuters)- Gebouw G02 en deel i containergebouw (THV)

Figuur 3: Projectgebied op de meest recente luchtfoto (bron: Geopunt).

Figuur 4: Projectgebied op het GRB (bron: Geopunt.be).

Figuur 5: Terreinfoto vanuit de noordelijke hoek van de zone met geplande ingrepen naar het zuidwesten toe (bron: initiatiefnemer).

Figuur 6: Terreinfoto vanuit de noordelijke hoek van de zone met geplande ingrepen naar het zuidoosten toe (bron: initiatiefnemer).

Figuur 7: Terreinfoto vanuit de zuidelijke hoek van de zone met geplande ingrepen naar het noorden toe (bron: initiatiefnemer).

Figuur 8: Terreinfoto vanuit de oostelijke hoek van de zone met geplande ingrepen naar het westen toe (bron: initiatiefnemer).

1.3. Geplande werken

Het project voorziet in de opstart van een nieuwe school voor buitengewoon secundair onderwijs in Geraardsbergen, op de bestaande schoolsite. Hier zal dus een derde school, een nieuwe secundaire school voor buitengewoon onderwijs worden toegevoegd.

In Fase 1, waar deze archeologienota en omgevingsvergunning betrekking tot hebben, zullen de functies van bestaande paviljoenen wijzigen en een deel van de functies van deze bestaande gebouw zullen worden voorzien in een nieuw gebouw. De werken betreffen een nieuwbouw op een braakliggend stuk van het domein, inclusief een zeer beperkte omgevingsaanleg aangrenzend aan de nieuwbouw. Dit nieuwe gebouw zal onderkelderd zijn, met het vloerniveau op een diepte van 2,10 m onder het maaiveld. Ter hoogte van de kelder (416 m^2) wordt totale verstoring van het bodembestand verwacht. De funderingsplaat van de niet onderkelderde delen van het gebouw zullen 0,46 m dik zijn (544 m^2). Voor de aanleg van de nieuwe verharding wordt een verstoring tot 0,60 m diepte verwacht (548 m^2). Ook in het noordoosten van het terrein wordt een kleine strook nieuwe personeelsparkeerplaats aangelegd (155 m^2). Voor de aanleg van de groenzones (817 m^2) worden afgravingen verwacht tot 0,47 tot 1,09 m diepte, alsook enkele op te hogen zones waar ontzoding zal plaatsvinden voorgaand aan de grondaanvoer ($0,20 \text{ m}$ verstoring). In de eerste fase zal ook een maximaal 1,25 m diepe wadi worden aangelegd (106 m^2) (Figuur 9 t.e.m. Figuur 17).

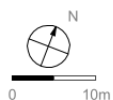
Bij de verwachte verstoringsdieptes van de geplande ingrepen dient rekening gehouden te worden met een buffer van 0,30 m voor gebouwen en 0,20 m voor andere ingrepen. De voorziene graafwerkzaamheden kunnen de bodem namelijk dieper dan voorzien verstoren.

INPLANTINGSPLAN

Legende

- — — — — OMGEVINGSAANLEG INBEGREPEN IN OFFERTE
- — — — — WEGMARKERING FIETSPAD
- — — — — PERCEELSGRENS
- — — — — BESTAANDE AFSLUITING

Schaal: 1 : 500

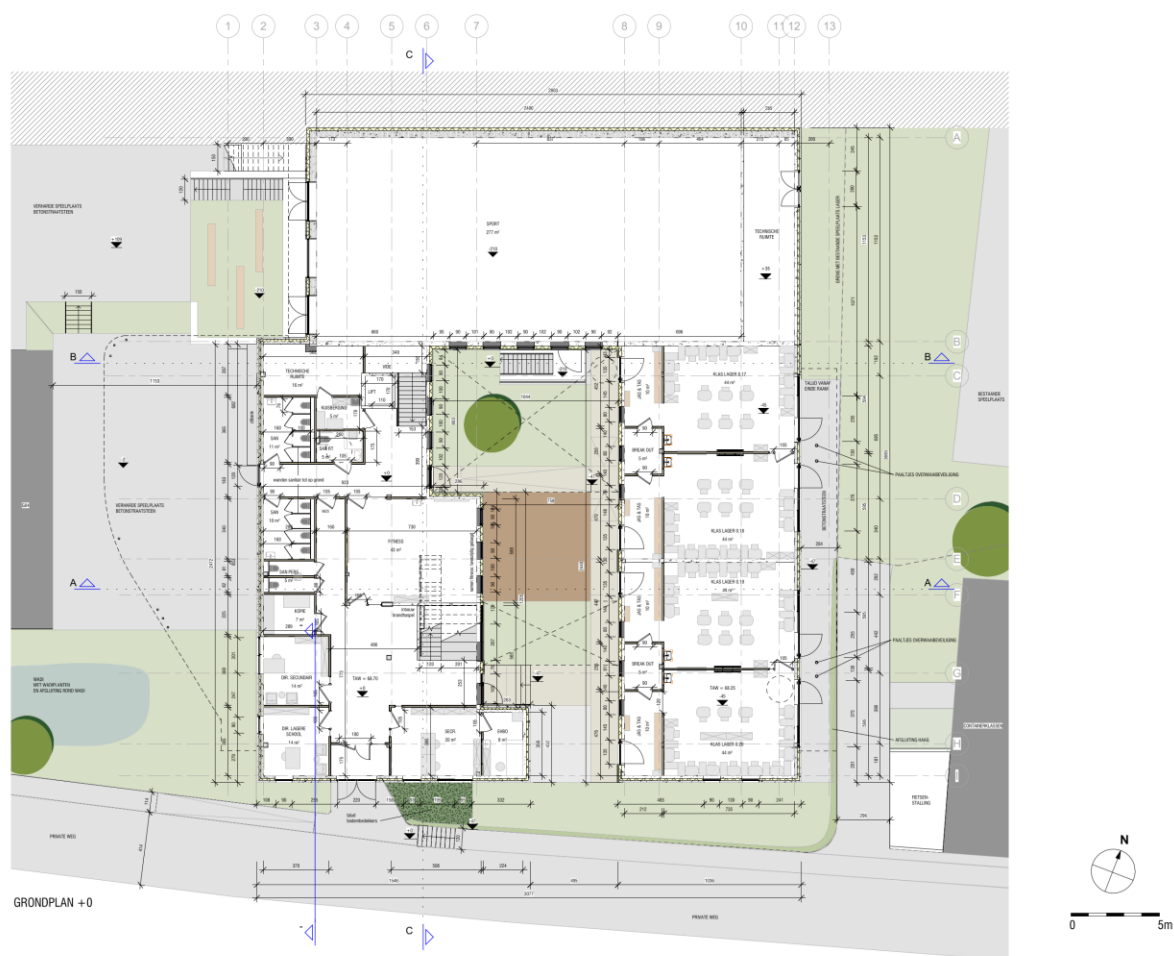
Datum: 18/11/2025

ALLE BORSTWERINGEN BUITEN: 130 CM HOOG

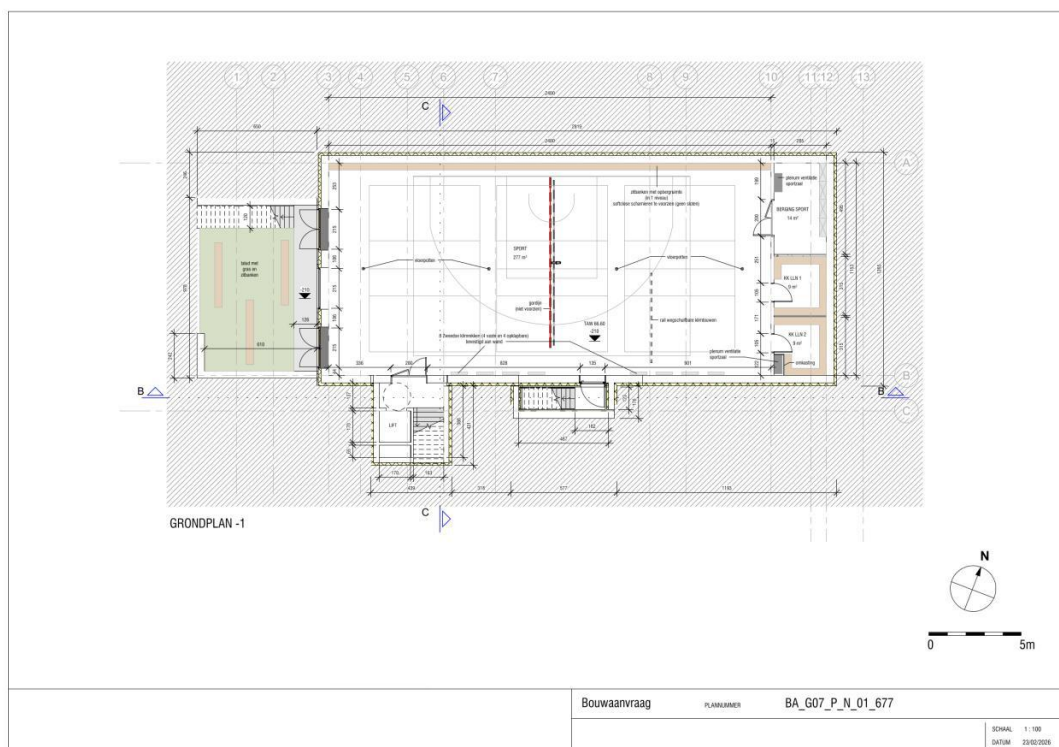
Figuur 9: Inplantingsplan van de nieuwe toestand: Fase1 + latere Fase 2 (bron: initiatiefnemer).

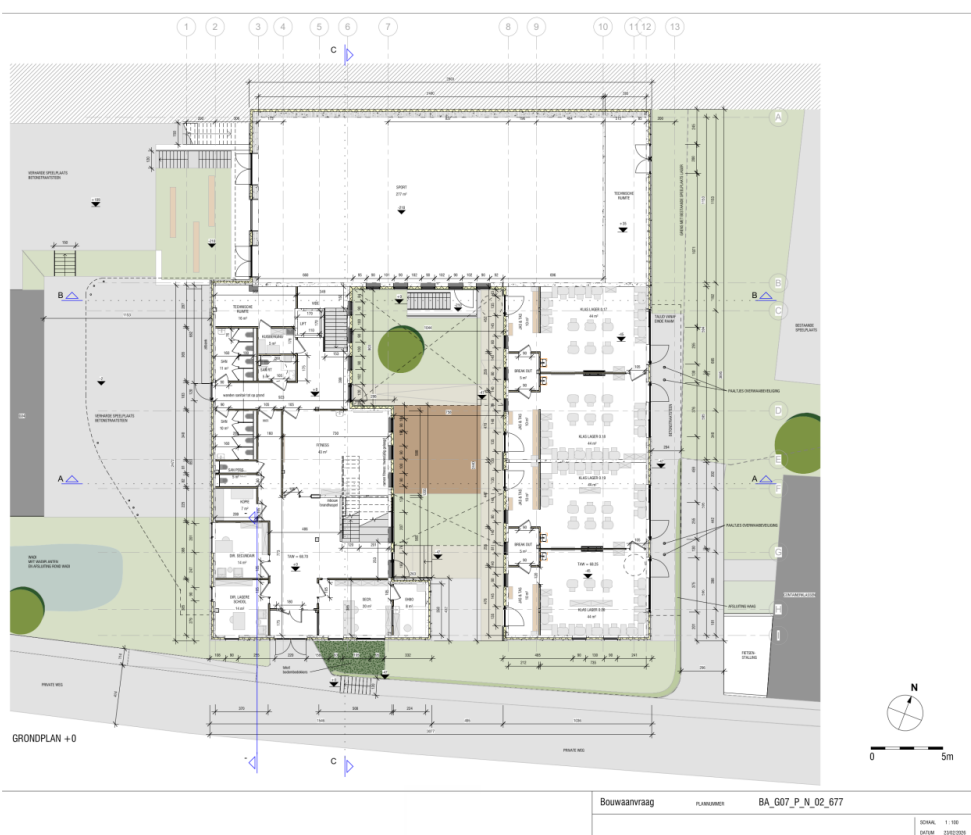
Figuur 10: Inplantingsplan van de nieuwe toestand: Fase 1 (bron: initiatiefnemer).

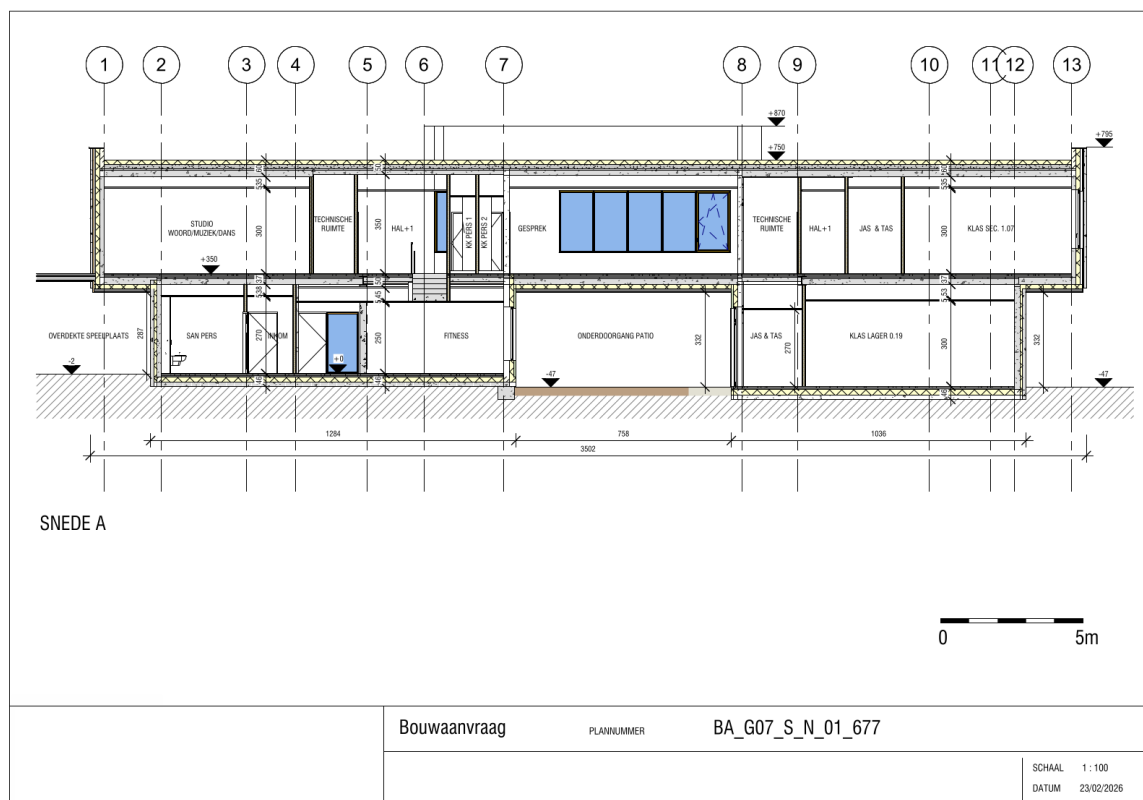
Figuur 11: Inplantingsplan van de nieuwe toestand: gebouw Fase 1 (bron: initiatiefnemer).

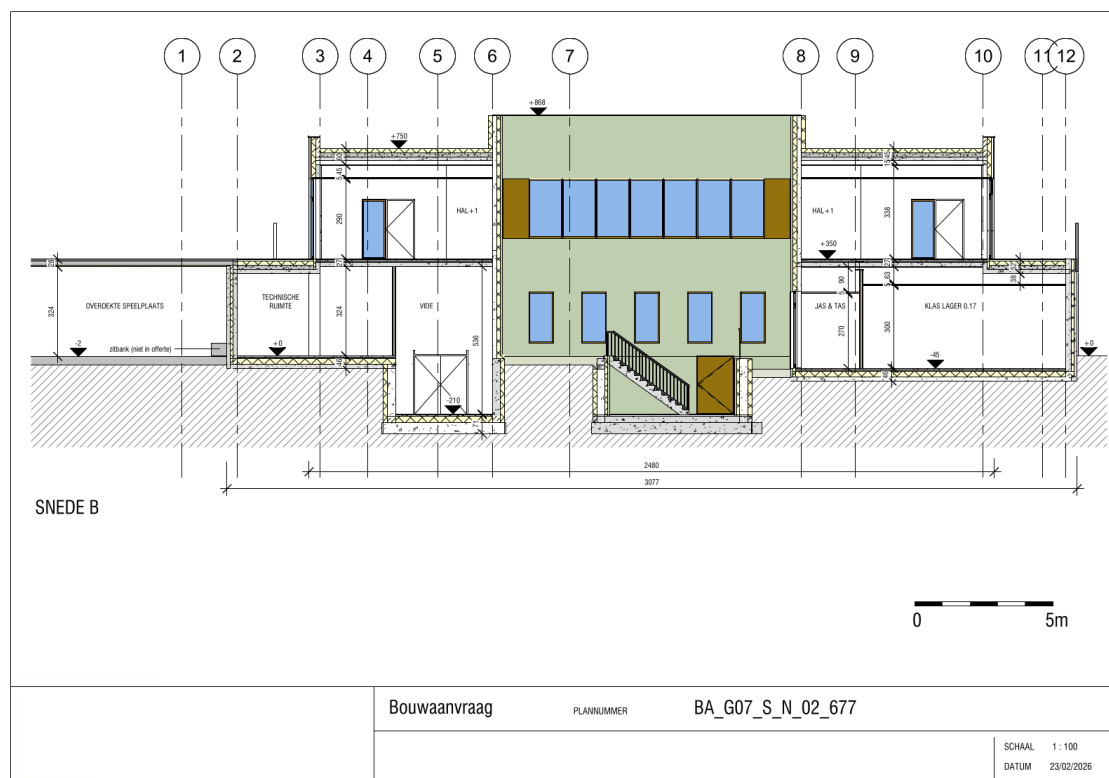
Figuur 12: Inplantingsplan van de kelderverdieping van het nieuwe gebouw (bron: initiatiefnemer).

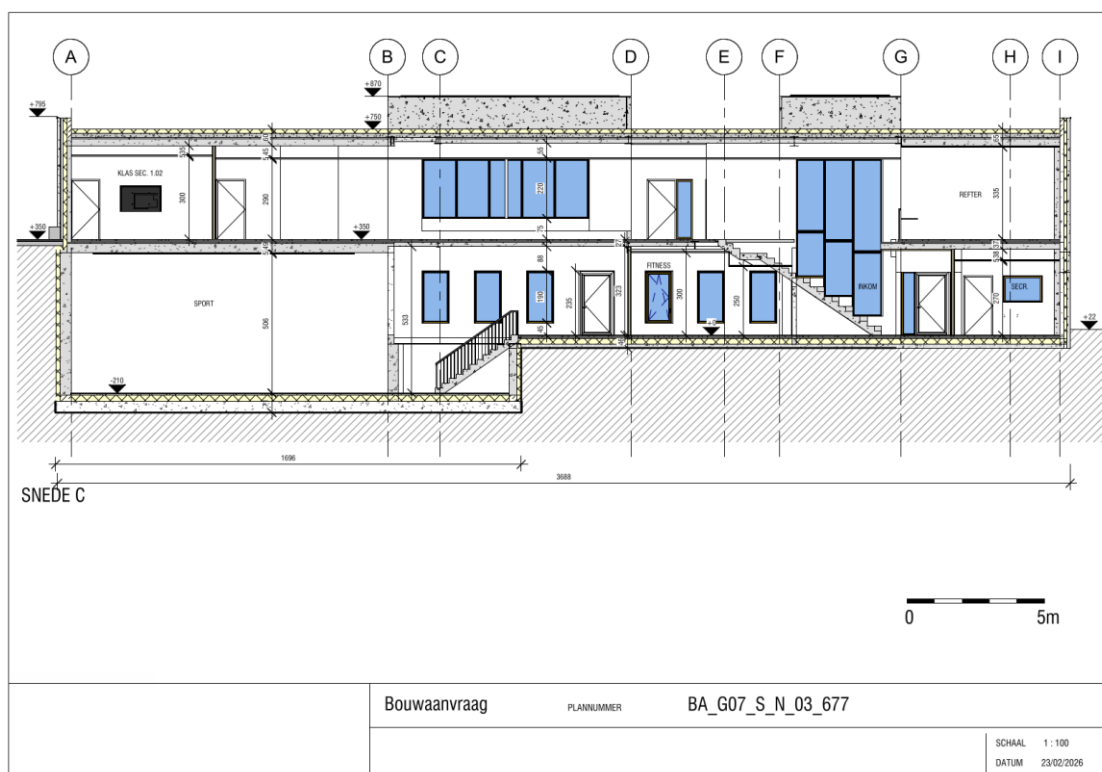
Figuur 13: Inplantingsplan van het gelijkvloers van het nieuwe gebouw (bron: initiatiefnemer).

Figuur 14: Doorsnede A van het nieuwe gebouw (bron: initiatiefnemer).

Figuur 15: Doorsnede B van het nieuwe gebouw (bron: initiatiefnemer).

Figuur 16: Doorsnede C van het nieuwe gebouw (bron: initiatiefnemer)

Figuur 17: Zone met geplande werken (Fase 1) op de meest recente luchtfoto (bron: geopunt.be).

2. RESULTATEN BUREAUONDERZOEK (2026D136)²

2.1. Assessment onderzochte gebied

2.1.1. Landschappelijke ligging

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.1. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.2. Historische situering

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.2. in het verslag van resultaten bureaustudie.

2.1.3. Archeologisch kader

Voor meer informatie zie hoofdstuk 2.3. in het verslag van resultaten bureaustudie.

²Bartholomieux et al. 2026.

3. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM – LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK (2026C152)

3.1. Werkwijze en strategie

3.1.1. *Motivering onderzoeksstrategie*

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te bepalen door middel van landschappelijke boringen. Via deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden en heeft als doel het al dan niet vaststellen van het potentieel op de aanwezigheid van een archeologische (steentijd)site en het bepalen van de omgang hiermee in functie van de geplande werken.

Specifiek kunnen bij het landschappelijk bodemonderzoek volgende onderzoeksvragen gesteld worden, conform het programma van maatregelen van de in akte genomen archeologienota (ID 36702 en projectcode 2026D136)³:

- Wat is de bodemkundige opbouw van het terrein? Komt deze overeen met de gekarteerde bodemtypes op de bodemkaart en/of met de waargenomen bodemtypes in de omgeving?
- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem (beschrijving + duiding)
- Is er een intacte bodem aanwezig? Hiermee wordt een bodemopbouw bedoeld die door recente activiteiten niet zo sterk afgetopt of vergraven is dat alle archeologisch relevante lagen verdwenen zijn.
- Is er een begraven bodem aanwezig? Zo ja: wat is de dikte ervan?
- Heeft de huidige bebouwing een verstoring van de bodem meegebracht? Zo ja: in welke mate?
- Zijn er zones aanwezig die interessant konden zijn voor de prehistorische mens?
- Is er een archeologisch niveau aanwezig en zo ja: op welke diepte bevindt zich dit?
- Kan de aanwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied worden uitgesloten?

³ Bartholomieux et al. 2026.

3.1.2. Methodologie

Met behulp van landschappelijke boringen kan de bodemopbouw en de bewaringstoestand van de bodem worden onderzocht. Op die manier kan het eventuele steentijdpotentieel worden nagegaan. De voorgestelde methodiek bestaat uit het uitzetten van landschappelijke boringen. Deze boringen dienden handmatig uitgevoerd te worden met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm waarbij geboord dient te worden tot in de C-horizont.

3.1.3. Inbreng specialisten

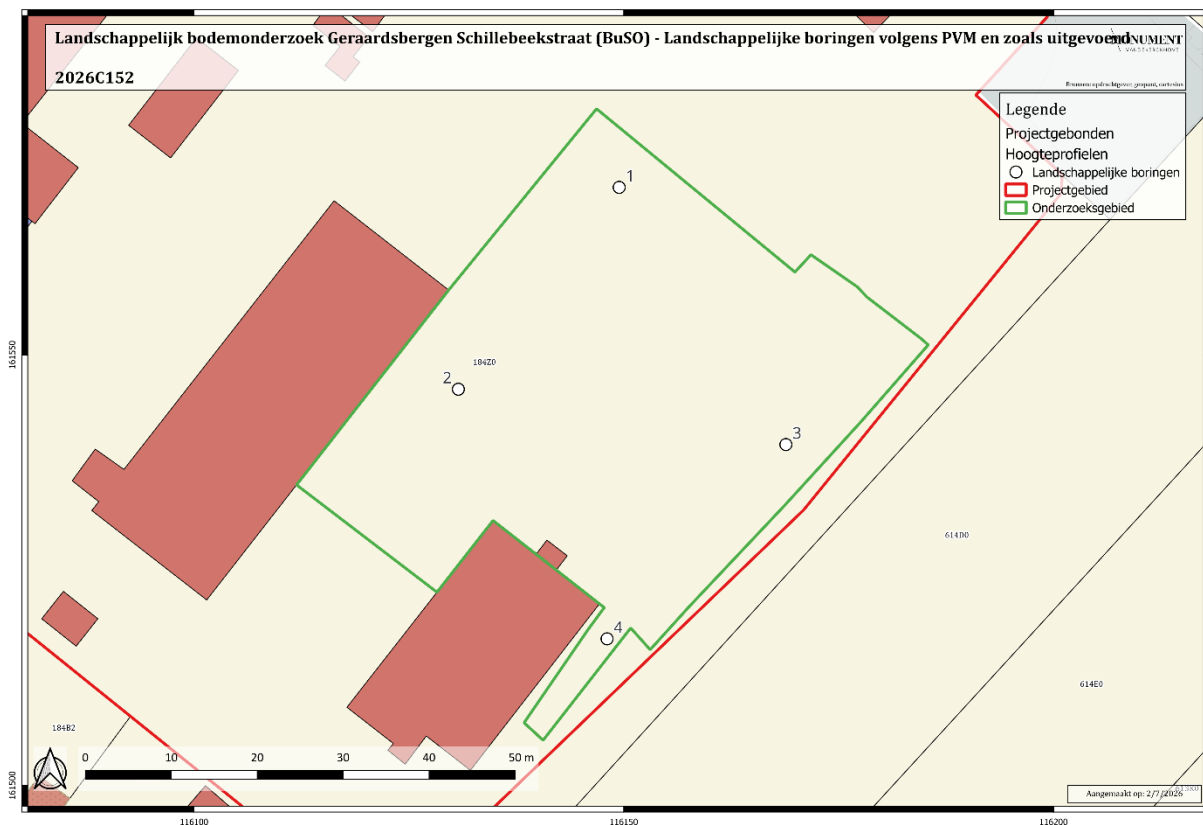
Niet van toepassing.

3.1.4. Organisatie van het landschappelijk bodemonderzoek.

Het terreinwerk werd uitgevoerd op 1 juli 2026 door Corneel Deneef. De weersomstandigheden waren zonnig. De rapportage werd uitgeschreven door archeoloog Corneel Deneef.

3.2. Bodemkundige observaties tijdens het landschappelijk bodemonderzoek

De voorgestelde methodiek bestaat uit het uitzetten van 4 landschappelijke boringen (Figuur 18). Deze boringen dienden handmatig uitgevoerd te worden met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm, waarbij geboord dient te worden tot in de C-horizont. De bodem betrof een droge zandlemige bodem te zijn waardoor de boringen, buiten één, zeer vlot werden uitgevoerd. Één boring (B1) diende twee keer opnieuw gezet te worden wegens de aanwezigheid van veel stenen in de ondergrond.

Figuur 18: Situering van landschappelijke boringen, conform de in akte genomen archeologienota en zoals uitgevoerd (bron: geopunt).

Voor gegevens omtrent de individuele boringen wordt verwezen naar bijlage 7, 8 en 9. Bij een booronderzoek gaat het niet om de individuele boringen maar om de boringen in hun geheel.

In onderstaande hoofdstuk worden per boring de geregistreerde horizonten opgemeten en beschreven.

3.2.1. Boring B1

Figuur 19: Boring B1 met een ^Ap - ^C – Ap – C opbouw en een diepte van 1,60 m.

Nummer	Bovengrens (m-mv)	Ondergrens (m-mv)	Beschrijving	Munsell
10	0	0.50	Opgevoerde ploeglaag (^Ap-horizont) bestaande uit droog lemig zand met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een rechte grensregelmaticheid	2.5Y 7/2
13	0.50	0.88	Opgevoerde moederbodem (^C-horizont) bestaande uit droog lemig zand met een donker bruinig groene kleur. Duidelijke grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	5Y 7/4
11	0.88	1.30	Ploeglaag (Ap-horizont) bestaande uit vochtig lichte zandleem met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	5YR 6/1
12	1.30	1.60	Moederbodem (C-horizont) bestaande uit vochtig kleig leem met een donkergrijze kleur. Duidelijke	2.5Y 6/1

grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid.

Tabel 1: Beschrijving van boring B1.

3.2.2. Boring B2

Figuur 20: Boring B2 met een Ap1 – Ap2 – AC – C opbouw en een diepte van 1,90 m.

Nummer	Bovengrens (m-mv)	Ondergrens (m-mv)	Beschrijving	Munsell
7	0	0.80	Eerste ploeglaag (Ap1-horizont) bestaande uit droog lemig zand met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	2.5Y 7/2
14	0.80	1.00	Tweede ploeglaag (Ap2-horizont) bestaande uit droog licht zandig leem met een donker zwartig bruine kleur. Duidelijke grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	7.5YR 6/2
8	1.00	1.35	AC-horizont (overgang van A naar C) bestaande uit vochtige lichte zandleem met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een	7.5YR 7/6

			rechte grensregelmaticheid.
9	1.35	1.90	Moederbodem (C- horizont) bestaande uit vochtig kleig leem met een licht oranjig bruine kleur en een lichte grijze matig gevlekte bijmenging. Duidelijke grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid.

Tabel 2: Beschrijving van boring B2.

3.2.3. Boring B3

Figuur 21: Boring B3 met een Ap1 – Ap2 – C opbouw en een diepte van 1,20 m.

Nummer	Bovengrens (m-mv)	Ondergrens (m-mv)	Beschrijving	Munsell
1	0	0.35	Eerste ploeglaag (Ap1- horizont) bestaande uit droog lemig zand met een licht grijzig bruine kleur. Duidelijke grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	2.5Y 7/2
2	0.35	0.72	Tweede ploeglaag (Ap2- horizont) bestaande uit vochtig lemig zand met een licht bruine kleur. Duidelijke grensduidelijkheid (2-	5YR 5/4

			5cm) met een rechte grensregelmaticheid.
3	0.72	1.20	Moederbodem (C-horizont) bestaande uit vochtige kleig leem met een licht oranjig bruine kleur. Duidelijke grensduidelijkheid (2-5 cm) met een rechte grensregelmaticheid. Roestvlekjes aanwezig.

Tabel 3: Beschrijving van boring B3.

3.2.4. Boring B4

Figuur 22: Boring B4 met een Ap1 – Ap2 – C opbouw en een diepte van 1,60 m.

Nummer	Bovengrens (m-mv)	Ondergrens (m-mv)	Beschrijving	Munsell
4	0	0.75	Eerste ploeglaag (Ap1-horizont) bestaande uit droog lemig zand met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een rechte grensregelmaticheid.	2.5Y 7/2
5	0.75	1.00	Tweede ploeglaag (Ap2-horizont) bestaande uit vochtig lemig zand met een lichtbruine kleur. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met rechte grensregelmaticheid.	10YR 7/6

			Beetje roestvlekken aanwezig.
6	1.00	1.60	Moederbodem (C- 5YR 6/6 horizont) bestaande uit vochtig kleiig leem met een licht grizig bruine kleur en een licht wittig grijze gevlekte bijmenging in grote hoeveelheid. Abrupte grensduidelijkheid (0-2 cm) met een rechte grensregelmatigheid.

Tabel 4: Beschrijving van boring B4.

3.3. Interpretatie van de boorgegevens

3.3.1. Bodemopbouw

De bodemopbouw vertoont over het algemeen een vrij uniforme gelaagdheid (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** en Figuur 23: Boorprofielen van de uitgevoerde boringen.). In alle boringen bevindt zich aan het maaiveld een eerste ploeglaag (**Ap1-horizont**) die hoofdzakelijk bestaat uit lemig zand met een lichtbruine tot licht grijsbruine kleur. De dikte van deze bouwvoor varieert echter sterk.

Onder de bouwvoor volgt in de meeste boringen een tweede ploeglaag (**Ap2**) of een overgangshorizont (**AC**), waarin het materiaal geleidelijk fijner wordt en overgaat van lemig zand naar (lichte) zandleem. Daaronder bevindt zich overal de moederbodem (**C-horizont**), die bestaat uit kleiig leem. Deze laag is doorgaans vochtiger dan de bovenliggende horizonten en vertoont lokaal roest- en reductievlekken, wat wijst op tijdelijke waterverzadiging.

Boring B1 vormt een duidelijke uitzondering. Hier werden boven de natuurlijke bodem nog opgebrachte lagen aangetroffen, bestaande uit een opgevoerde ploeglaag (**^Ap**) en een opgevoerde moederbodem (**^C**). Pas vanaf ongeveer 0,88 m-mv begint de oorspronkelijke bodemopbouw. Dit wijst op een plaatselijke ophoging of terreinherinrichting.

Ook binnen de moederbodem komen enkele lokale verschillen voor:

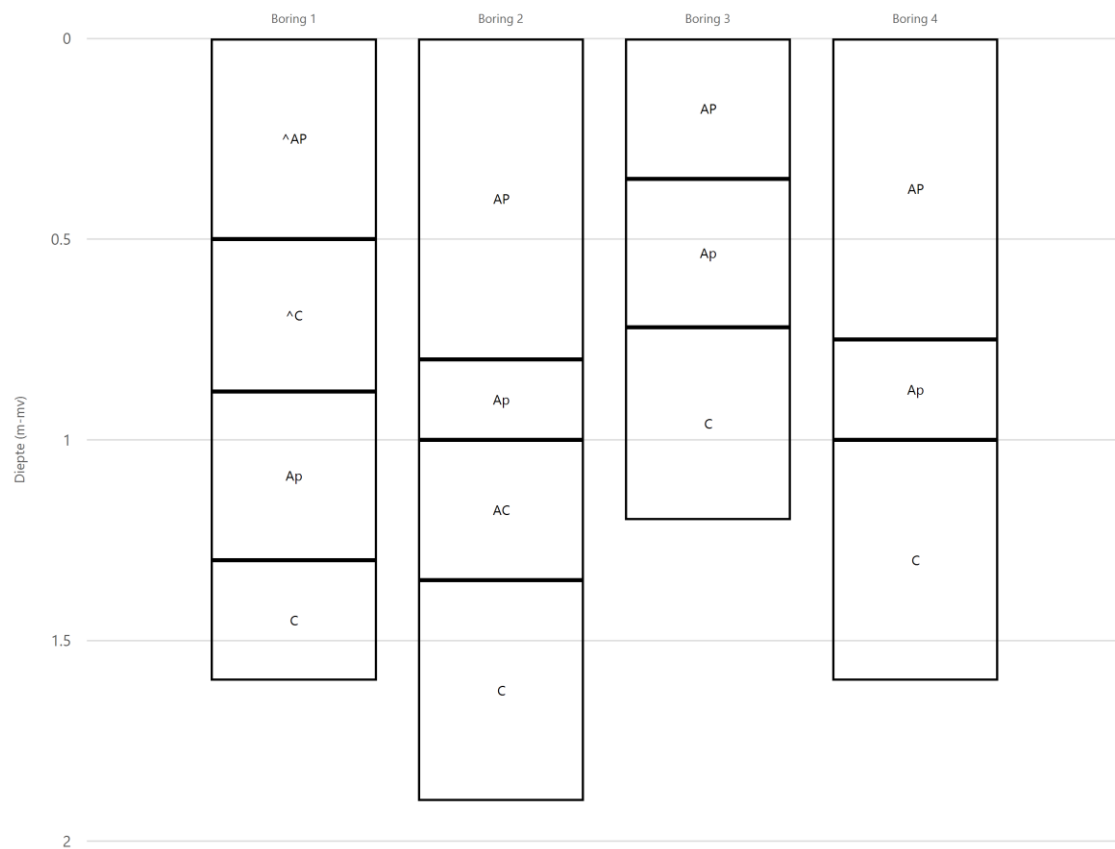
- B2 bevat een AC-overgangshorizont, die in de andere boringen ontbreekt.

- B3 vertoont roestvlekjes in de C-horizont, wat wijst op periodieke oxidatie door wisselende grondwaterstanden.
- B4 bevat een grote hoeveelheid lichtgrijs-witte vlekken in de C-horizont, afkomstig door lokale uitloging. Daarnaast zijn ook in de Ap2-horizont enkele roestvlekken aanwezig.

Over het algemeen is de bodem dus opgebouwd uit een zandige bouwvoor die overgaat naar een fijnere, kleilig lemige moederbodem, met slechts beperkte ruimtelijke variatie. De belangrijkste afwijking is de aanwezigheid van antropogene ophooglagen in boring B1. In Tabel 5: Respectievelijke dieptes van de antropogene verstoring. kan je de maximale diepte van de antropogene verstoring per boring terugvinden

Boring	Maximale diepte antropogene verstoring (Ap1 en Ap2) (m-Mv)
B1	1.30
B2	1.00
B3	0.72
B4	1.00

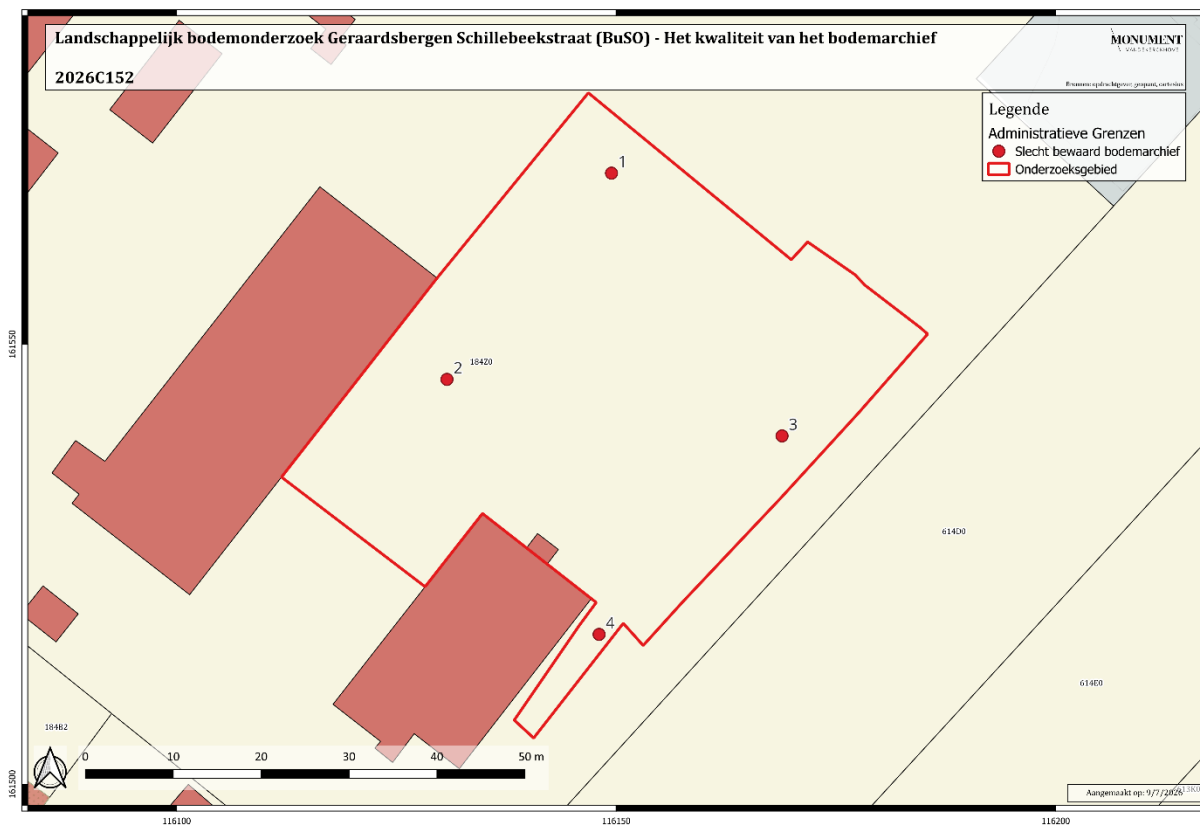
Tabel 5: Respectievelijke dieptes van de antropogene verstoring.

Figuur 23: Boorprofielen van de uitgevoerde boringen.

3.3.2. Bewaringstoestand en kwaliteit van het bodemarchief

Op basis van bovenstaande gegevens kan worden gesteld dat het bodemarchief slecht bewaard is (Figuur 24). De bodemprofielen worden gekenmerkt door een AC-opbouw (Figuur 23), bestaande uit een Ap1 – Ap2 – C. Op sommige plaatsen zijn er nog ophogingspakketten zoals een ^Ap en ^C aanwezig. Er is dus geen B-horizont bewaard gebleven.

Figuur 24: Kwaliteit van het bodemarchief (bron: geopunt).

3.4. Cartografische vergelijking met de boorgegevens en interpretatie

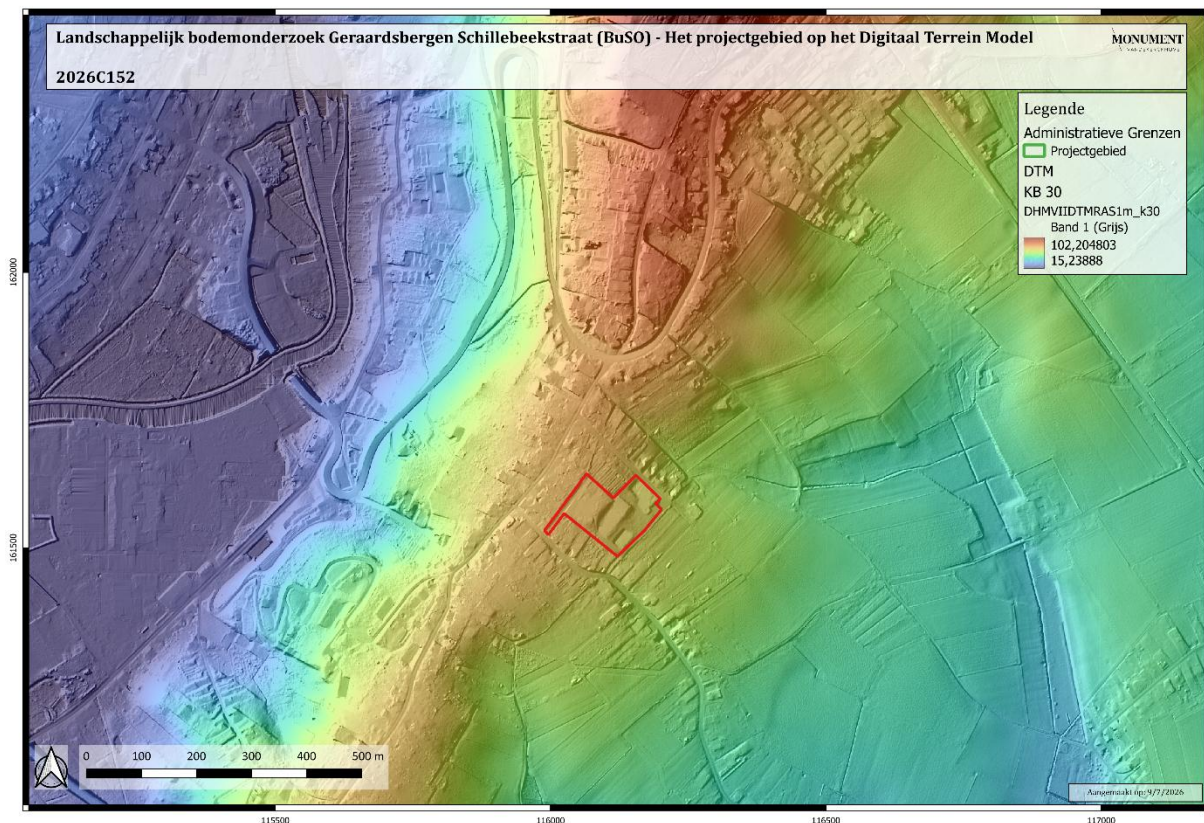
3.4.1. *Landschappelijke situering*

Geraardsbergen is gelegen in de Vlaamse Ardennen en wordt gekenmerkt door een grotendeels intact gebleven heuvelachtig landschap dat wordt doorsneden door de alluviale vallei van de Dender. In oostelijke richting sluit het gebied aan op de Brabantse Ardennen via de Molenberg en de berg van Atembeke. Naar het zuiden toe grenst het aan de heuvels van het noorden van Henegouwen, onder meer via de Overberg en de Grote Buizemont.

In de regio komen enkele belangrijke bosgebieden voor, waaronder het Moerbekebos, het Arduinbos, het Terelzenbos en de bossen in de Boelaremeers. Binnen de stad Geraardsbergen zijn daarnaast enkele landschappen beschermd, met name de Oudenberg en omgeving, evenals het gebied tussen de Guilleminbrug en de stuwsluis van de Dender. De laagst gelegen zone buiten de Dendervallei wordt gevormd door de vallei van de Molenbeek, tussen Goeferdinge en Geraardsbergen.

Het projectgebied is gesitueerd op de oostelijke flank van de Dender, binnen een overgangs- of gradiëntzone. In de ruimere omgeving variëren de hoogteliggingen van ongeveer +15,75 m TAW in het Denderdal ten noorden van het terrein tot circa +94,40 m TAW op het hoogste deel van de getuigenheuvelrug waarop het projectgebied zich bevindt (Figuur 25), net ten noord-noordoosten van het plangebied.

Binnen de grenzen van het plangebied zelf varieert de hoogte van +66,10 m TAW in het oosten tot +73,90 m TAW in het noordwesten (Figuur 25). Het terrein helt daardoor duidelijk af van (noord-)west naar oost, in de richting van de Borekensbeek en dus afwaarts van de heuvelrug.

Figuur 25: DTM van het projectgebied.

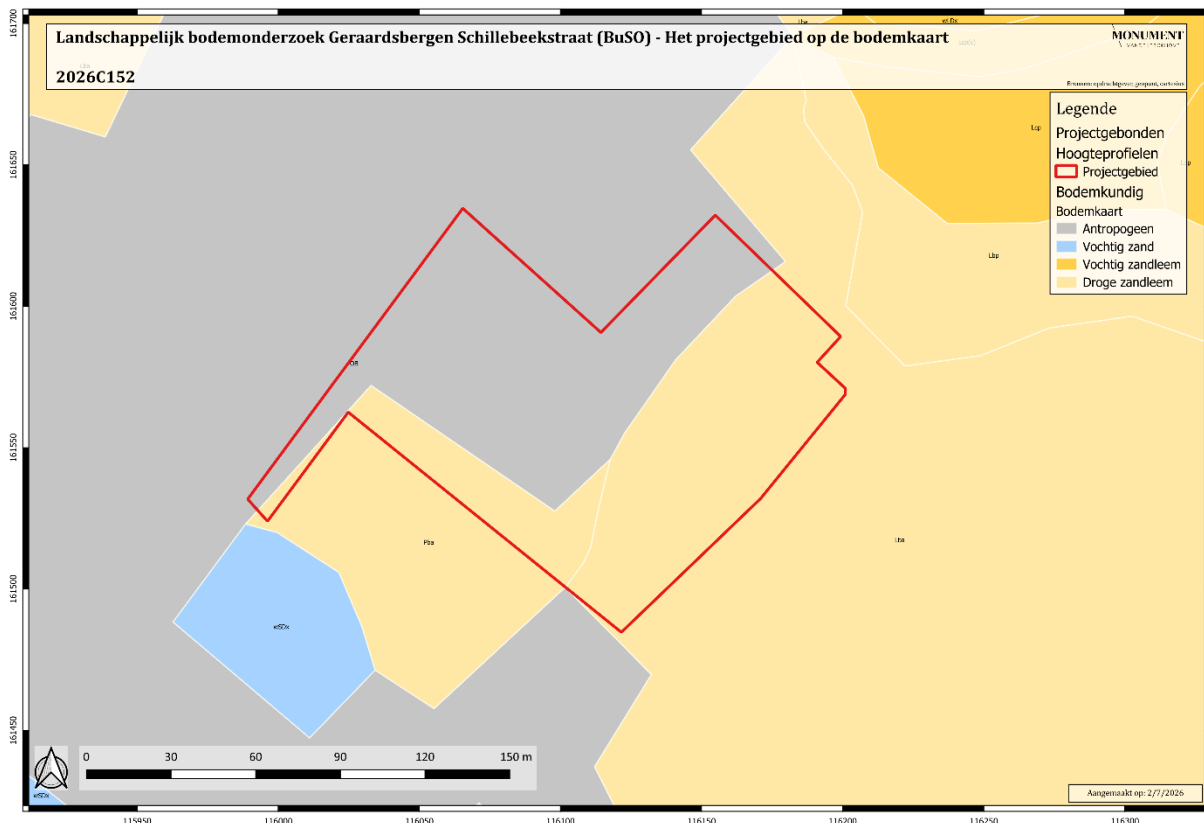
3.4.2. Bodemkundige situering

In het noordelijke deel van het plangebied en een beperkt deel in het zuiden is de bebouwde zone (**OB**) van het stadscentrum van Geraardsbergen gekarteerd. Binnen deze zones wordt het oorspronkelijke bodemtype niet weergegeven, aangezien wordt aangenomen dat de bodem hier in meer of mindere mate verstoord is door bebouwing (Figuur 26).

In het oostelijke deel van het plangebied komt het bodemtype **Lba** voor (Figuur 26). Dit betreft droge, niet-gleyige zandleemgronden met een textuur B-horizont of een weinig uitgesproken kleur B-horizont. De Ap-horizont (ploeglaag) heeft hier een dikte van ongeveer 0,25 m, is matig humeus en donkerbruin van kleur. Daaronder bevindt zich een overgangshorizont van 0,30 tot 0,40 m dik, gevolgd door een meer kleiige textuur B-horizont. Vanaf een diepte van circa 1,20 m worden roestverschijnselen waargenomen. De waterhuishouding wordt als gunstig beschouwd.

In het zuidwestelijke deel van het plangebied is het bodemtype **Pba** gekarteerd (Figuur 26). Ook dit zijn droge, niet-gleyige zandleemgronden met een textuur B-horizont of een zwak ontwikkelde kleur B-horizont. Dit type is kenmerkend voor Tardiglaciale kouterruggen. De bouwvoor heeft hier een dikte van 0,25 tot 0,30 m en is matig humeus met een (donker)grijsbruine kleur. Onder de bouwvoor komt een overgangshorizont voor van 0,20 tot 0,30 m dik, die rust op een gave of deels verbrokkelde textuur B-horizont op een diepte van

0,70 tot 0,90 m. Vanaf ongeveer 0,90 tot 1,20 m diepte worden roestverschijnselen vastgesteld. De waterhuishouding is over het algemeen gunstig in de winter, maar kan in de zomer enige droogte vertonen.

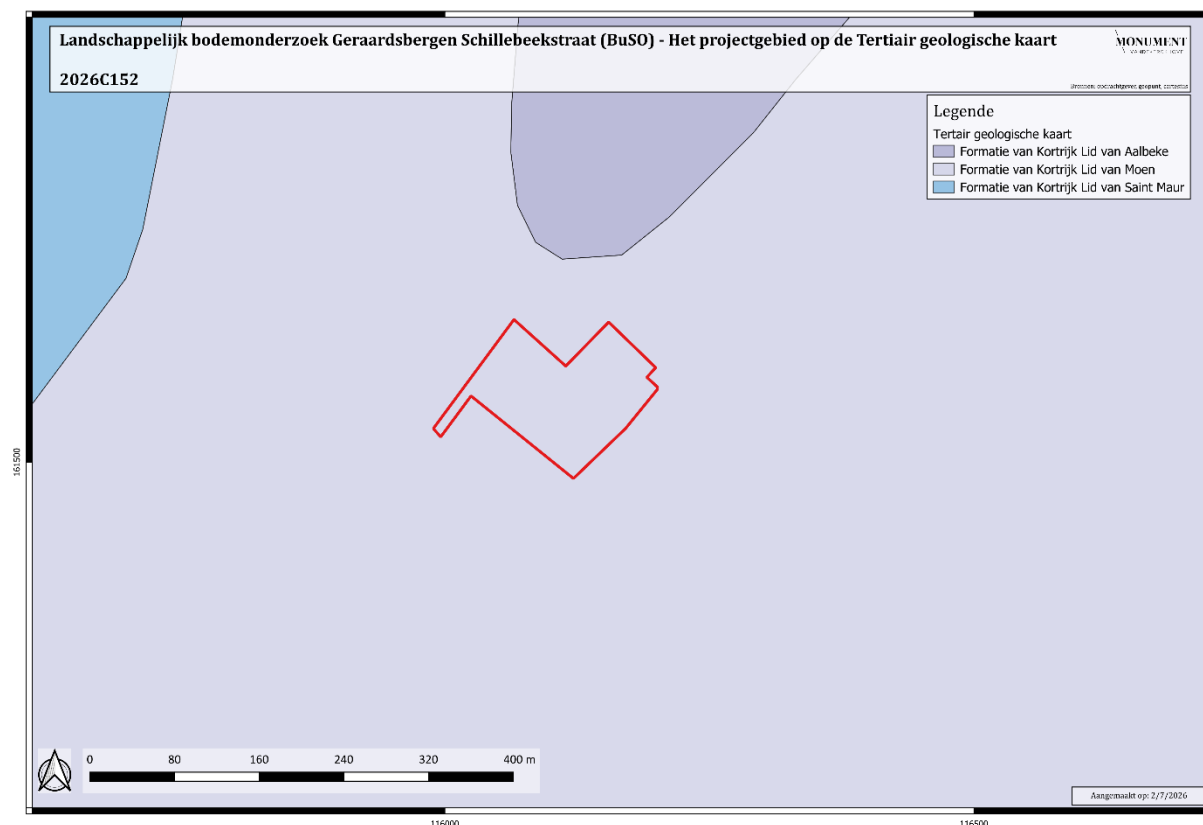
Figuur 26: Het projectgebied weergegeven op de bodemkaart.

3.4.3. Geologische situering

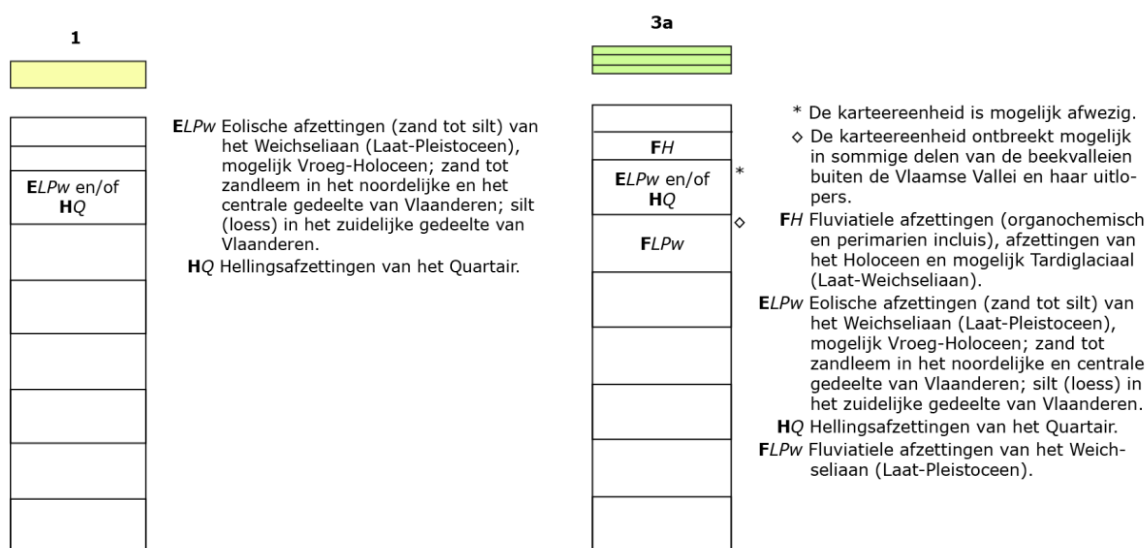
De tertiaire ondergrond binnen het plangebied (Figuur 27) wordt gevormd door afzettingen van de Formatie van Kortrijk, meer specifiek door het Lid van Moen. Dit lid bestaat uit grijze klei tot silt, waarin kleilagen en fossielen van *Nummulites planulatus* voorkomen. De gemiddelde dikte van dit sedimentpakket bedraagt ongeveer 44 meter. Op de hoger gelegen heuvelrug, net ten noorden van het plangebied, zijn bovendien afzettingen van het Lid van Aalbeke uit dezelfde formatie gekarteerd. Deze afzettingen bestaan uit donkergrijze tot blauwe, glimmerhoudende klei.

Volgens de Quartairgeologische kaart bestaat de ondergrond ter hoogte van het plangebied uit sedimenten die behoren tot het Quartaire profieltype 1 (Figuur 28 en Figuur 29). Dit omvat zandige tot siltige eolische afzettingen uit het Weichseliaan (laat-Pleistoceen) en mogelijk ook uit het vroege Holoceen (ELPw), al dan niet in combinatie met Quartaire hellingsafzettingen (HQ) (Figuur 26). Ten westen van het projectgebied, in het dal van de Dender, is profieltype 3a gekarteerd (Figuur 28 en Figuur 29). Dit profieltype omvat dezelfde

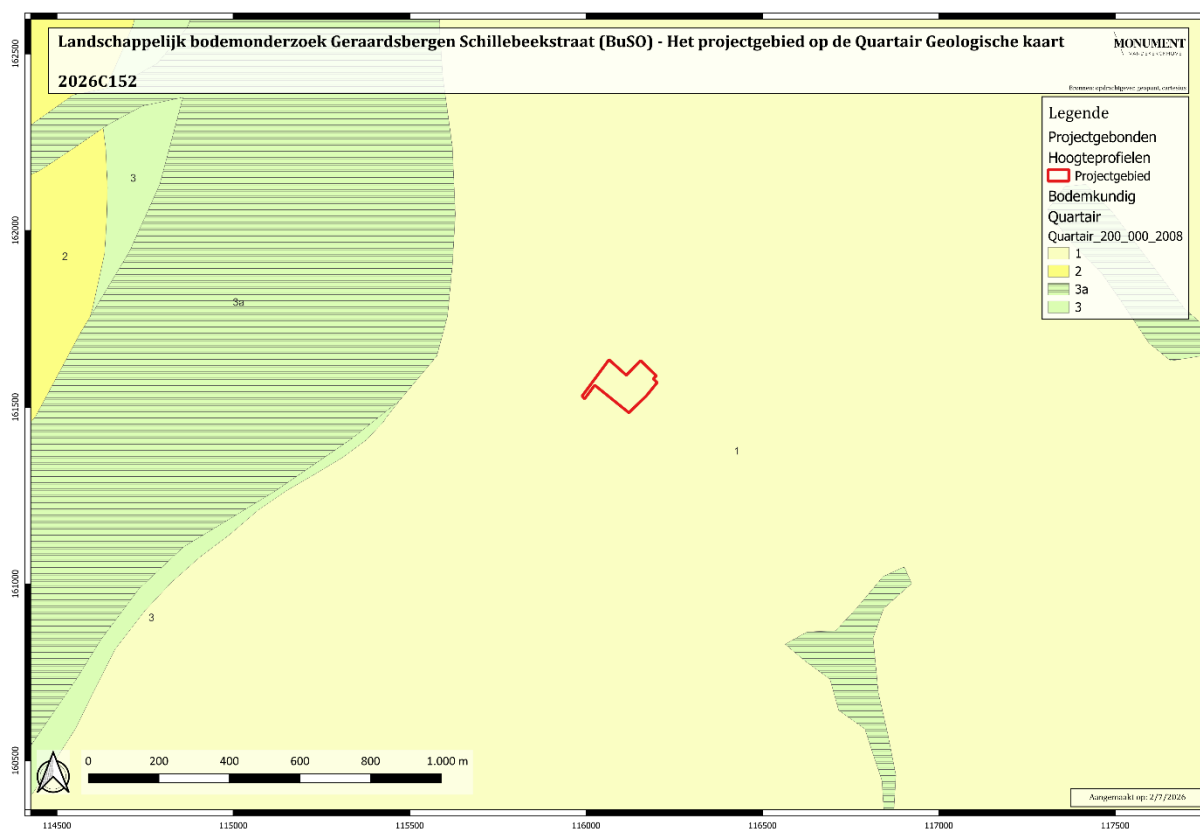
eolische afzettingen als profieltype 1, maar deze worden afgedekt door Holocene tot mogelijk Tardiglaciale (laat-Weichseliaanse) fluviatiele afzettingen (FH). Aan de basis van dit profiel komen bovendien Weichseliaanse fluviatiele afzettingen (FLPw) voor.

Figuur 27: Situering van het projectgebied op Tertiair geologische kaart.

Figuur 28: Legende van de Quartair geologische kaart.

Figuur 29: Situering van het projectgebied op Quartairprofieltypekaart.

3.5. Conclusie en afweging verder vooronderzoek

Concluderend kan gesteld worden dat het projectgebied een vrij lage verwachtingskans kent voor een in situ steentijdartefactensite. Er zijn geen B-horizonten, paleohorizonten en veenlagen waargenomen. De bodem kent een AC-opbouw.

Het wordt niet nodig geacht om verder archeologisch verkennend/waarderend booronderzoek uit te voeren wegens een afwezigheid van een B-horizont, paleohorizont of een veenlaag. Hoewel er geen paleohorizont aanwezig is kan de aanwezigheid van archeologische grondsporen in de C-horizont niet worden uitgesloten. Er is dus sprake van een archeologisch niveau net onder de Ap-horizont en mogelijk kunnen zich op diepere niveaus nog archeologische niveaus aftekenen. Een proefsleuvenonderzoek (Figuur 30) blijft daarom de meest geschikte methode om de eventuele aanwezigheid, aard en bewaringstoestand van archeologische resten binnen het plangebied te evalueren. Deze techniek is volgens een kosten-batenanalyse de beste optie om alle archeologische informatie te verzamelen. Andere vooronderzoeken (geofysisch, oppervlakteprospecties en metaaldetectie) zijn niet zinvol en dienen bijgevolg niet uitgevoerd te worden.

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kunnen verantwoorde uitspraken worden gedaan voor de rest van het terrein. Het betreft de laatste stap in het proces van vooronderzoeken. Deze methode toont met voldoende statistische zekerheid de aan- of afwezigheid van archeologische sporen op het projectgebied aan. De periodes vanaf ca. het neolithicum kenmerken zich namelijk door de aanwezigheid van grondsporen die optimaal worden gedetecteerd met deze prospectiemethode.

Figuur 30: Advies na landschappelijk bodemonderzoek (bron: geopunt).

3.6. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- **Wat is de bodemkundige opbouw van het terrein? Komt deze overeen met de gekarteerde bodemtypes op de bodemkaart en/of met de waargenomen bodemtypes in de omgeving?**

De bodemopbouw is overwegend uniform. Bovenaan bevindt zich een eerste ploeglaag (Ap1) van lemig zand (gemiddeld ca. 0,60 m dik), gevolgd door een tweede ploeglaag (Ap2) of lokaal een AC-overgangshorizont (gemiddeld 0,27-0,35 m). Daaronder ligt de C-horizont, bestaande uit kleiig leem. Enkel in boring B1 werden boven de natuurlijke bodem ophogingslagen (^Ap en ^C) aangetroffen, wat wijst op een plaatselijke terreinophoging. Dit komt overeen met de opgestelde verwachtingen voor dit terrein.

- **Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem (beschrijving + duiding)**

De volgende horizonten werden onderscheiden: Ap1-horizont: bovenste bouwvoor/ploeglaag van lichtbruin tot licht grijsbruin lemig zand. Ap2-horizont: tweede ploeglaag van lemig zand tot lichte zandleem. AC-horizont (enkel in boring B2): overgang van de bouwvoor naar de moederbodem. C-horizont: natuurlijke moederbodem bestaande uit kleiig leem, lokaal met roest- en reductievlekken als aanwijzing voor tijdelijke waterverzadiging. ^Ap- en ^C-horizonten (boring B1): antropogeen opgebrachte lagen ten gevolge van ophoging.

- **Is er een intacte bodem aanwezig? Hiermee wordt een bodemopbouw bedoeld die door recente activiteiten niet zo sterk afgetopt of vergraven is dat alle archeologisch relevante lagen verdwenen zijn.**

Neen. De oorspronkelijke bodemopbouw is sterk verstoord door diepe ploeglagen en plaatselijke ophogingen. Bovendien ontbreekt overal de B-horizont, waardoor het bodemarchief als slecht bewaard wordt beschouwd. De C-horizont is wel nog aanwezig.

- **Is er een begraven bodem aanwezig? Zo ja, wat is de dikte ervan.**

Er werd geen begraven bodem vastgesteld. Enkel in boring B1 komen antropogene ophogingslagen (^Ap en ^C) voor boven de oorspronkelijke bodem, maar dit betreft geen begraven paleobodem. De oorspronkelijke bodem begint daar vanaf ongeveer 0,88 m onder maaiveld

- **Heeft de huidige bebouwing een verstoring van de bodem meegebracht? Zo ja, in welke mate?**

Ja. De bodem is verstoord door landbouwactiviteiten (dikke ploeglagen) en lokaal ook door ophogingen en terreinherinrichting. De maximale antropogene verstoring bedraagt 0,72 tot 1,30 m onder maaiveld, met de grootste verstoring in boring B1 (1,30 m). Binnen de bebouwde zones wordt bovendien aangenomen dat de oorspronkelijke bodem reeds verstoord is.

- **Zijn er zones aanwezig die interessant konden zijn voor de prehistorische mens?**

Neen. Er werden geen B-horizonten, paleobodems, humusrijke lagen of veenlagen aangetroffen, die doorgaans gunstig zijn voor de bewaring van prehistorische vindplaatsen.

- **Is er een archeologisch niveau aanwezig, en op welke diepte bevindt zich dit?**

Ja, een mogelijk archeologisch niveau bevindt zich net onder de Ap-horizont, dus aan de top van de C-horizont. Door de variërende dikte van de bouwvoor ligt dit niveau doorgaans op ongeveer 0,70 tot 1,00 m onder maaiveld.

- **Kan de aanwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied worden uitgesloten?**

Nee. Hoewel de kans op een in situ steentijdsite laag is, kan de aanwezigheid van archeologische grondsporen in de C-horizont niet worden uitgesloten. Daarom wordt een proefsleuvenonderzoek aanbevolen om de eventuele aanwezigheid, aard en bewaringstoestand van archeologische resten te onderzoeken.

4. RESULTATEN ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK MET INGREEP IN DE BODEM – PROEFSLEUVENONDERZOEK (2026E244)

4.1. Werkwijze en strategie

4.1.1. Onderzoekstechnieken

Het doel van dit onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Hieronder worden de specifieke (niet-limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven. De onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer deze vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord⁴.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?
- Welke zijn de verder te nemen maatregelen in functie van de geplande werken?

Om na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, diende dit terrein onderzocht te worden door middel van 4 proefsleuven. De sleuven zijn bij voorkeur noordwest-zuidoost georiënteerd. Op die manier is er het meeste kans om de sporen gerelateerd aan de metaaltijden, Romeinse periode en middeleeuwen aan te snijden. Om een zicht te krijgen op de bodemopbouw van het onderzoeksterrein dienen er in geschrinkt patroon profielputten aangelegd te worden.

⁴ Bartholomieux et al., 2026.

Figuur 31: Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM (Bartholomieux et al., 2026).

Om een dekkingpercentage te bereiken van 10% is aangeraden te werken met proefsleuven van 1,8 tot 2 meter breed met een tussenafstand van 12 tot 15 meter (van middelpunt tot middelpunt).⁵ Door bijkomende kijkvensters en/of dwarssleuven wordt getracht een dekkingpercentage van 12,5% te bereiken, wat wenselijk is om degelijke uitspraken te doen voor het geheel van het terrein.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Bij het dichten wordt getracht om de originele bodemopbouw opnieuw te bekomen. Voor het grondwerk wordt gebruik gemaakt van een rupskraan met niet-getande kraanbak. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage werden uitgevoerd volgens de methodiek beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden.

⁵ Als men de kosten-baten afweging maakt, is deze methode van proefsleuven het meest aangewezen om archeologische sites op te sporen en te prefereren boven andere systemen. Zie Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie.

Figuur 32: Terreinfooto van het proefsleuvenonderzoek

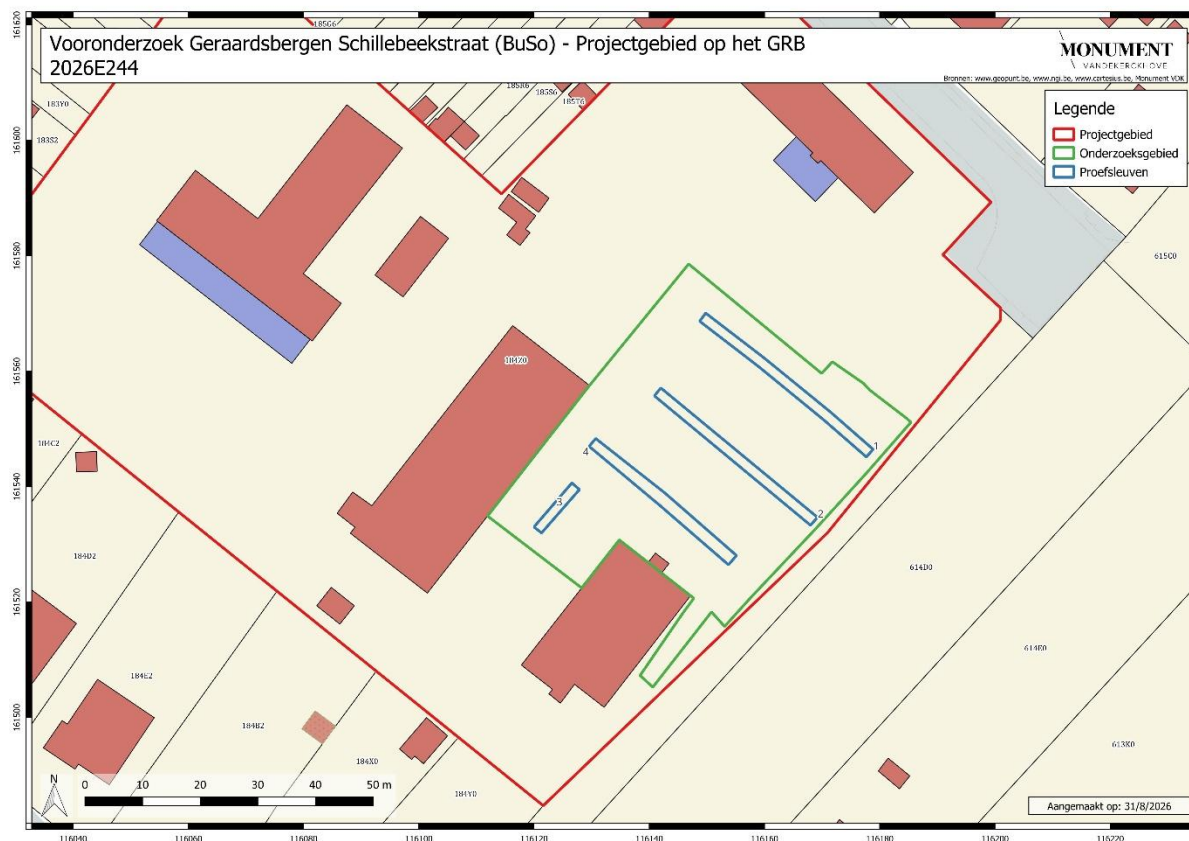
4.1.2. Beschrijving en motivering onderzoeksstrategie

Er werd een totaal van 4 sleuven uitgegraven, waarvan 3 parallelle proefsleuven met een noordwest-zuidoost oriëntatie en één sleuf met een noordoost-zuidwest oriëntatie. Deze sleuven zijn ca. 2m breed. De onderlinge afstand bedraagt ca. 15m van middelpunt tot middelpunt. De sleuven werden uitgevoerd zoals voorgeschreven in het in akte genomen programma van maatregelen van de archeologienota.

Via de beschreven methodiek werd in totaal 212,84 m² verdiept tot op het archeologisch relevante niveau (zie onderstaande tabel). Dit betekent dat zo'n 8,96 % van het projectgebied archeologisch (2.376 m²) werd getoetst. Dit wordt voldoende geacht om een correcte evaluatie te kunnen maken van het archeologisch potentieel van het terrein. Tabel 6 toont de opengelegde oppervlakten per sleuf.

Sleuf	Oppervlakte (m ²)
1	66.26
2	63.35
3	17.12
4	66.11
Totaal	212,84
%	8,96

Tabel 6: Oppervlaktes per sleuf.

Figuur 33: Situering van de proefsleuven (Bron: Geopunt).

4.1.3. Gebruikt materiaal

Voor het uitgraven van de proefsleuven werd gebruik gemaakt van een rupskraan met een platte graafbak van 1,80 m breed. De bodem werd afgegraven tot op het archeologisch relevante niveau. Dit gebeurde steeds onder begeleiding van de veldwerkleider om te verzekeren dat de juiste diepte werd bekomen. De archeologische sporen werden proper gemaakt en van een uniek spoornummer voorzien. Vervolgens werden de verschillende sporen ingemeten met een GPS-toestel. Ook de sleufwanden, verstoringen en hoogtes werden door middel van dit toestel geregistreerd. Teneinde een goed inzicht te krijgen in de bodemopbouw, werden verspreid over het terrein vier wandprofielen schoongemaakt, gefotografeerd en beschreven. Er werden geen vondsten aangetroffen. Elk spoor is (voorzien van een schaallat, noordpijl) gefotografeerd. Via het rechtstreeks fotograferen in de database

worden de gemaakte foto's automatisch van het vergunningsnummer, het spoor-, zone- en vlaknummer en datum voorzien.

De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurde op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw werd bekomen en de draagkracht van de bodem zoveel mogelijk deze voorafgaand de start van het veldwerk benaderde.

4.1.4. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

4.1.5. Organisatie van het proefsleuvenonderzoek

Het terreinwerk werd uitgevoerd op 27/08/2026 door archeologen Kylian Verhaevert en Corneel Deneef. Het was een droge en zonnige dag op het terrein.

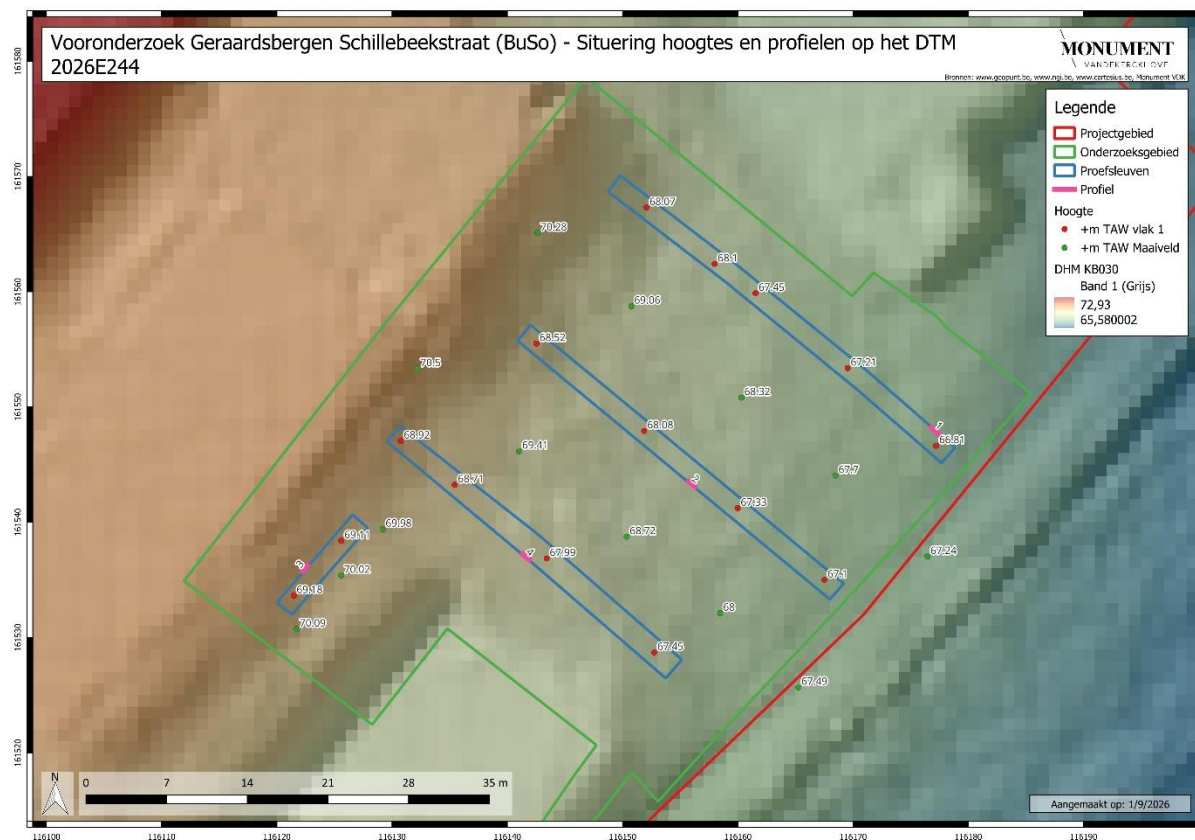
4.2. Archeologische observaties tijdens het proefsleuvenonderzoek

4.2.1. Stratigrafie

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden de hoogtes op het maaiveld en het archeologisch vlak geregistreerd.

Het huidige maaiveld heeft op het terrein heeft een hoogteverschil van ongeveer 3,20 m. De hoogste positie van het maaiveld bevindt zich aan de noordwestelijke zijde van het projectgebied en heeft een maximale hoogte van +70,50 m TAW op het uiteinde tussen sleuven 2 en 4. De laagste positie van het maaiveld is gelegen aan de straatkant aan het uiteinde tussen sleuf 1 en 2 en heeft een hoogte van +67,24 m TAW. Wanneer er met het DTM wordt vergeleken, is te zien dat het terrein afhelt naar het zuidoosten.

Het archeologisch niveau heeft een gelijkaardig hoogteverloop aan het huidige maaiveld. Het helt ook af naar het zuidoosten, maar met een kleiner hoogteverschil van maximaal 2,90 m. Ook in het verleden was er dus al een bepaalde hellingsgraad op het terrein. Het archeologisch niveau varieert van 69,18 m +TAW in het noordwesten tot ongeveer 66,81 m +TAW in het zuidoosten.

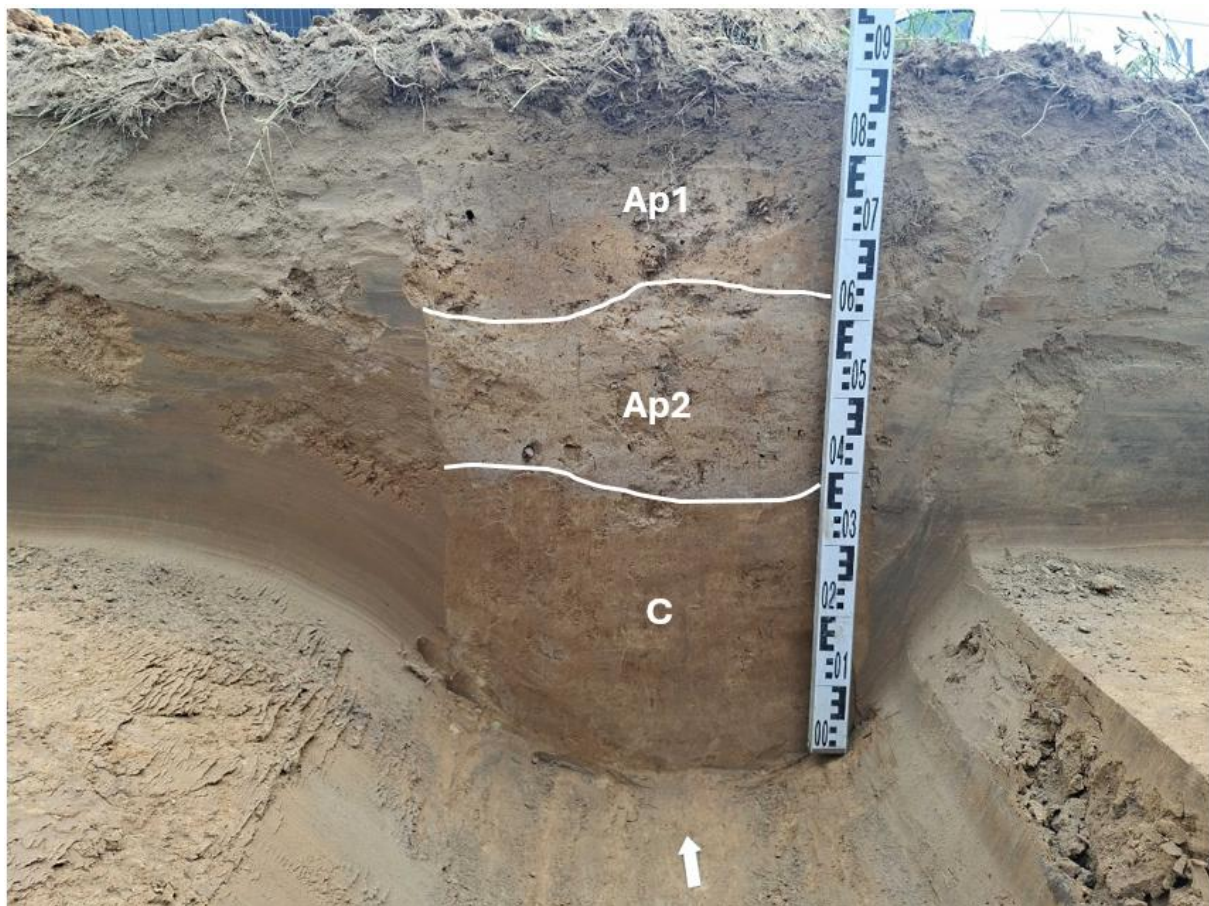

Figuur 34: Situering van de profielen en hoogtes op het DTM (Bron: Geopunt).

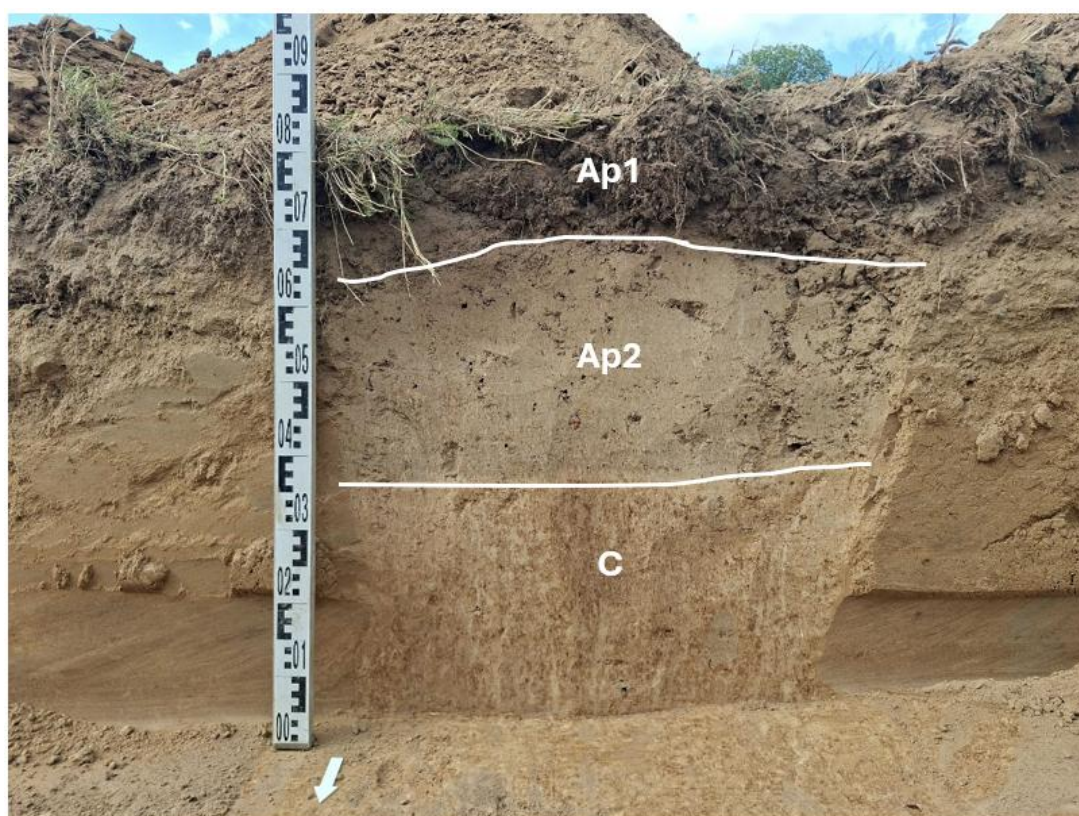
Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd een totaal van vier bodemprofielen geregistreerd. Deze schetsen een duidelijk beeld van de bodemopbouw binnen het projectgebied. Hieronder zijn de afbeeldingen terug te vinden (Figuur 35 t.e.m. Figuur 38). De bodemopbouw in elk profiel is duidelijk. Het gaat telkens om een Ap-Ap2(-Ap3)-C bodemopbouw.

Profiel 1 werd in sleuf 1 geregistreerd en heeft een Ap1-Ap2-C bodemopbouw. Bovenaan bevindt zich een donkerbruine licht zandlemige Ap1-horizont. Op ca. 0,25 m-mv is er een geleidelijke overgang naar een tweede Ap-horizont. Deze horizont heeft een lichtbruine kleur en eveneens een zandlemige textuur. De overgang naar de moederbodem op ca. 0,55 m-mv verloopt regelmatig en redelijk abrupt. Deze heeft een lemige textuur en een licht oranjig bruine kleur. Profiel 2 en 4 vertonen een gelijkaardig bodemprofiel.

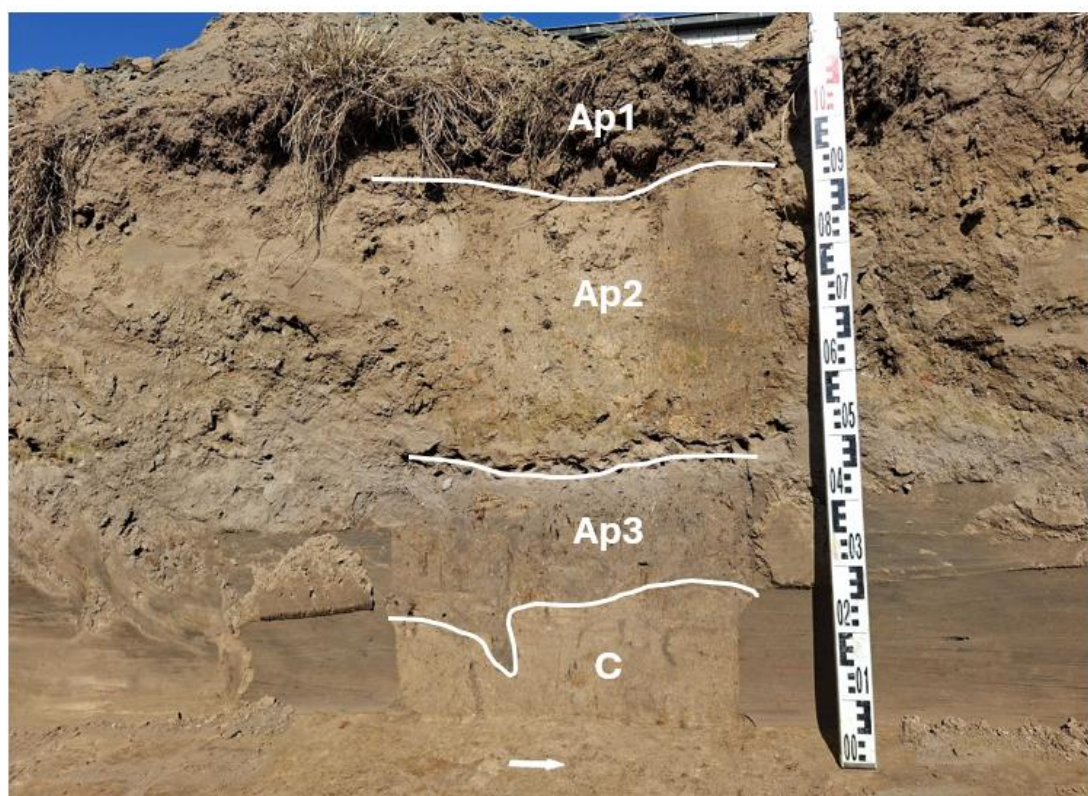
Profiel 3 in sleuf 3 heeft een gelijkaardige bodemopbouw als de overige profielen, alleen heeft het nog een derde Ap-horizont bovenop de C-horizont.

Figuur 35: Oostelijk profiel 1 in sleuf 1 aan het uiteinde.

Figuur 36: Zuidelijk profiel 2 in sleuf 2, centraal.

Figuur 37: Westelijk profiel 3 in sleuf 3.

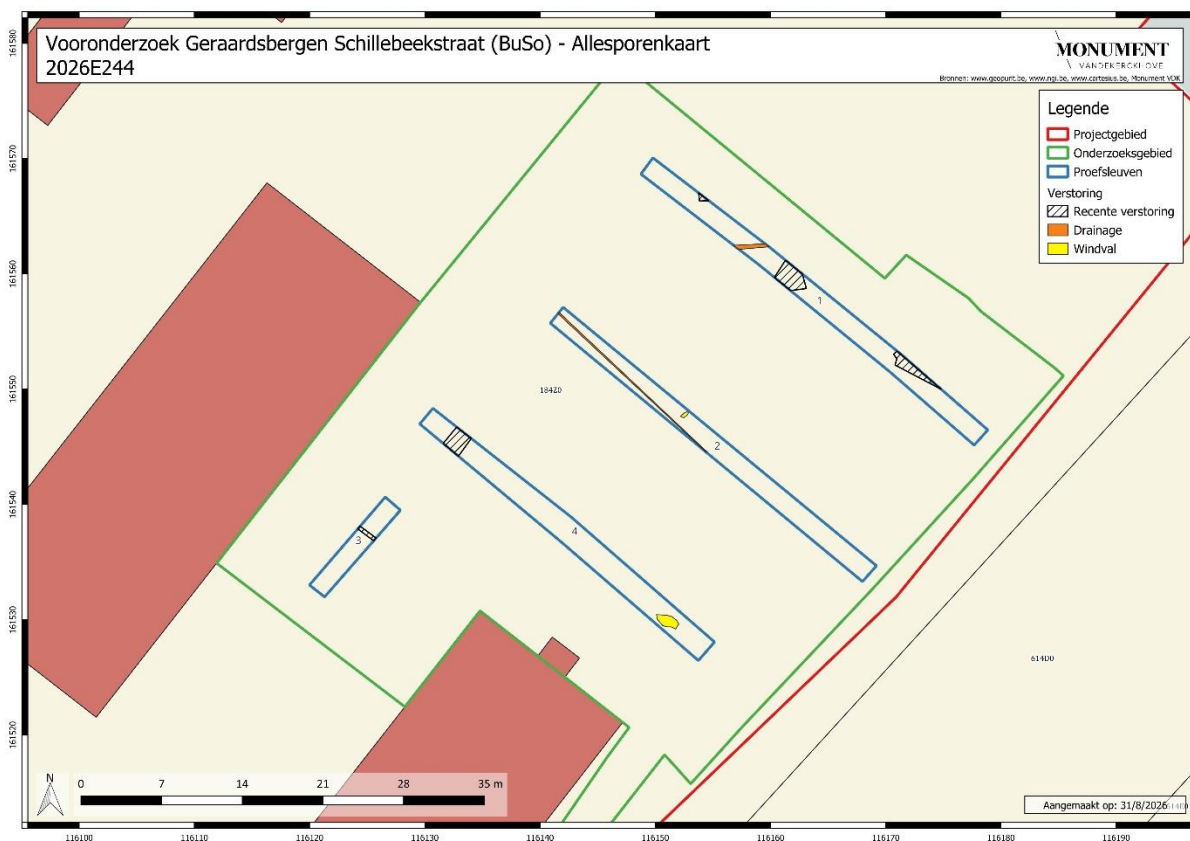

Figuur 38: Zuidelijk profiel 4 in sleuf 4.

4.2.2. Sporen en structuren

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden er geen archeologische sporen aangetroffen. Wel werden twee windvallen en enkele verstoringen gekarteerd in de sleuven. Bij de verstoringen gaat het onder meer over recentere verstoringen zoals drainage, afvoerbuizen en metalen paaltjes.

Gezien de aard van de aangetroffen sporen werden er geen spoornummers uitgedeeld en zal er dus geen sporenlijst als bijlage toegevoegd worden.

Figuur 39: Allesporenplan op het GRB (Bron: Geopunt).

Figuur 40: Vlakfoto sleuf 1. Achteraan is verstoring zichtbaar door een afvoerbuis.

Figuur 41: Verstoring van het vlak door een afvoerbuīs in sleuf 1.

Figuur 42: Overzichtsfoto sleuf 2.

Figuur 43: Overzichtsfoto sleuf 2 met in het midden een drainagebuis en achteraan een verstoring.

Figuur 44: Overzichtsfoto sleuf 3.

Figuur 45: Overzichtsfoto sleuf 4 met zicht op de windval.

Figuur 46: Sleuf 4: onderbreking van de sleuf door de aanwezigheid van ijzeren palen.

4.2.3. Vondsten

Niet van toepassing.

4.2.4. Stalen

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

4.2.5. Conservatie

Niet van toepassing voor dit onderzoek.

4.2.6. Interpretatie proefsleuvenonderzoek

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. Wel werden twee windvallen en enkele verstoringen aangetroffen in de 4 sleuven. Bij de verstoringen gaat het onder meer over recentere verstoringen zoals drainage, afvoerbuizen en metalen paaltjes aan het oppervlak.

4.3. Beantwoording onderzoeksvragen

Tijdens het bureauonderzoek werden verschillende onderzoeksvragen geformuleerd.⁶ Hieronder worden deze hernomen en van een antwoord voorzien.

- **Zijn er archeologische sporen aanwezig?**

Nee, er werden enkel twee windvallen en recente verstoringen aangetroffen in de sleuven.

- **Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?**

Niet van toepassing.

- **Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?**

Niet van toepassing.

- **Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?**

Niet van toepassing.

- **Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?**

Niet van toepassing.

- **Welke is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?**

Niet van toepassing.

- **Is er een archeologische site aanwezig binnen het projectgebied?**

Er is geen bewijs gevonden voor de aanwezigheid van een archeologische site, aangezien er geen archeologische sporen werden aangetroffen binnen het projectgebied.

- **Welke zijn de verder te nemen maatregelen in functie van de geplande werken?**

Gezien er geen archeologische site werd aangetroffen zijn er geen verdere maatregelen noodzakelijk.

⁶ Bartholomieux et al., 2026: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/36702>.

5. ARCHEOLOGISCHE INTERPRETATIE VAN HET PROJECTGEBIED

5.1. Algemeen interpretatie van het projectgebied

Op basis van de bureaustudie, het eerder uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek en het proefsleuvenonderzoek kan een uitgebreide archeologische interpretatie worden opgemaakt voor het projectgebied.

Het plangebied is net ten zuidoosten van het stadscentrum van Geraardsbergen gelegen, langs de noordoostelijke zijde van de Schillebeekstraat. Ca. 90 m ten noordoosten van het plangebied stroomt de Borekensbeek van het westen naar het zuidoosten, afwaarts van de oostelijke flank van een getuigenheuvel langs parallel aan het Denderdal. De site is omsloten door achtertuinen van rijwoningen in het noorden en noordwesten en vrijstaande woningen in het zuidwesten. In het zuidoosten grenst het domein aan agrarisch gebied. De hoogte binnen het onderzoeksgebied varieert tussen + 71 m TAW en + 67 m TAW en is momenteel in gebruik als groenzone. De bodem staat gekarteerd in het noorden als OB, bebouwde zone, in het oosten als droge, niet-gleyige zandleemgronden met een textuur B-horizont of een weinig uitgesproken kleur B-horizont (Lba) en in het zuidwesten als droge, niet-gleyige zandleemgronden met een textuur B-horizont of een zwak ontwikkelde kleur B-horizont (Pba).

Aan de hand van het landschappelijk bodemonderzoek werd de bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied geregistreerd. De bodemopbouw is overwegend uniform. Bovenaan bevindt zich een eerste ploeglaag van lemig zand, gevolgd door een tweede ploeglaag (Ap2) of lokaal een AC-overgangshorizont. Daaronder ligt de C-horizont, bestaande uit kleiig leem. Enkel in 1 boring werden boven de natuurlijke bodem ophogingslagen (^Ap en ^C) aangetroffen, wat wijst op een plaatselijke terreinophoging.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd deze bodemopbouw binnen het onderzoeksgebied bevestigd. Het terrein vertoonde een Ap-Ap2-C opbouw, op één profiel na, dat een Ap-Ap2-Ap3-C bodemopbouw vertoonde.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden geen archeologische sporen aangetroffen. Wel werden twee windvallen en recente verstoringen aangetroffen in de sleuven.

Dit onderzoek met ingreep in de bodem bracht dus geen relevante archeologische site aan het licht.

5.2. Confrontatie observaties met het bureauonderzoek

Aanvankelijk kon de bureaustudie een archeologische site niet bevestigen of uitsluiten. Daarom werd een archeologisch traject opgestart. De prospectie door middel van landschappelijke boringen kon alvast de bodemkundige omschrijvingen uit de bureaustudie

bevestigen. Het potentieel op een steentijdartefactensite werd via deze prospectie als laag ingeschat. Omdat de bodemopbouw wel op sommige plaatsen goed bewaard was, werd de aanwezigheid van een archeologisch relevante sporensite nog steeds mogelijk geacht. Dit kon echter niet bevestigd worden via de prospectie door middel van proefsleuven.

5.3. Afweging verder archeologisch onderzoek

Het proefsleuvenonderzoek bracht geen archeologische sporen aan het licht. Om die reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd en dienen bijgevolg geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

6. SAMENVATTING

Naar aanleiding van een geplande omgevingsvergunningaanvraag voor stedenbouwkundige handelingen te Geraardsbergen Schillebeekstraat (BuSO), werd een archeologisch traject opgestart. Dit bestond aanvankelijk uit een bureaustudie (2026D136). Op basis van beschikbare gegevens werd het archeologisch potentieel van het terrein onderzocht. Omdat de aan- of afwezigheid van een archeologische site in de ondergrond onvoldoende achterhaald kon worden, werd over gegaan tot een landschappelijk bodemonderzoek door middel van manuele boringen (2026C152).

Het landschappelijk bodemonderzoek (2026C152) leverde geen duidelijk bewijs voor de aanwezigheid van een potentiële steentijdsite. Het werd bijgevolg niet nodig geacht om verder archeologisch verkennend/waarderend booronderzoek uit te voeren. Het onderzoek gaf wel aan dat er een mogelijkheid bestond dat een archeologisch relevante sporensite bewaard was binnen het plangebied, waardoor een proefsleuvenonderzoek werd aanbevolen.

Het proefsleuvenonderzoek (2026E244), uitgevoerd door het uitgraven van vier proefsleuven, bracht geen archeologische sporen aan het licht, alleen twee windvallen en recente verstoringen werden aangetroffen in de sleuven.

Het proefsleuvenonderzoek bracht dus geen relevante archeologische site aan het licht. Om die reden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd en dienen bijgevolg geen bijkomende maatregelen genomen te worden.

7. BIBLIOGRAFIE

7.1. Literatuur

- Bartholomieux B., Devalckeneer L., Casselman S., Vanhoutte C., 2026. Archeologienota. Verslag van resultaten, bureauonderzoek. Geraardsbergen Schillebeekstraat 20A (prov. Oost-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- Bartholomieux B., Devalckeneer L., Casselman S., Vanhoutte C., 2026. Archeologienota. Programma van maatregelen voor uitgesteld vooronderzoek zonder en met ingreep in de bodem. Geraardsbergen Schillebeekstraat 20A (prov. Oost-Vlaanderen), Monument Vandekerckhove nv, Ingelmunster.
- Mikkelsen J., Ampe C., Cools N., Devos Y., Dondeyne S., Oorts K., Pieters M. & Langohr R. 2022: *Veldhandleiding voor het beschrijven van bodems bij archeologisch onderzoek in Vlaanderen*, Handleiding agentschap Onroerend Erfgoed 29 ISSN 2565-7003.

7.2. Internetbronnen

- <https://www.dov.vlaanderen.be/>
- www.geopunt.be
- www.inventaris.onroenderfgoed.be
- <https://loket.onroenderfgoed.be>

8. BIJLAGEN

Algemeen

- Bijlage 1: Projectgebied en onderzoeksgebied gesitueerd op de meest recente luchtfoto
- Bijlage 2: Projectgebied en onderzoeksgebied gesitueerd op het GRB
- Bijlage 3: Projectgebied gesitueerd op de meest recente luchtfoto
- Bijlage 4: Projectgebied op het GRB
- Bijlage 5: Geplande werken op de meest recente luchtfoto

Landschappelijk bodemonderzoek (2026C152):

- Bijlage 1: Geplande en uitgevoerde boringen
- Bijlage 2: Het projectgebied op het DTM
- Bijlage 3: Het projectgebied op de bodemkaart
- Bijlage 4: Het projectgebied op de Quartair geologische kaart
- Bijlage 5: Het projectgebied op de Tertiair geologische kaart
- Bijlage 6: Advies voor verder onderzoek
- Bijlage 7: Boorlogs.
- Bijlage 8: Boorprofielen
- Bijlage 9: Boringenlijst
- Bijlage 10: Kwaliteit van het bodemarchief

Proefsleuvenonderzoek (2026E244):

- Bijlage 1: Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM
- Bijlage 2: Situering van de proefsleuven op het GRB
- Bijlage 3: Situering van de profielen en hoogtes op het DTM
- Bijlage 4: Allesporenplan op het GRB
- Bijlage 5: Fotolijst

Meer informatie is tevens beschikbaar via het digitale registratiesysteem:

<http://www.monarcheo.be/web/monument/archeologie/home/login?globals=%7B%22ProjectId%22%3A%22c2ff51f4-d8e7-4f30-886c-b48200a7c74a%22%7D¶meters=%7B%7D>